Գ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 792 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 26 ՕԳՈՍՏՈՍ 1886 (Ն· Տ·) 7 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1886 9 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 1303

40 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԷԼԷ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

غلطه‌ده نورادونكيان خانده ارەولك
غزته‌سى ادارەسنه

Direction du journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ
ՕՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

40 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ· Պոլսոյ համար Տարեկան	ղրշ. Տաճկական դրամով	200
» Վեցամսեայ	» »	100
» Եռամսեայ	» »	50
Գաւառաց » եւ օտարական Թղթատարով տարեկան	» »	240
Գաւառաց համար եւ օտարական Թղթատարով վեցամսեայ	» »	120
Օտար երկիրներ, տարեկան	Ֆրանք	56
» վեցամսեայ	»	28

Դուրս ղրկուած [illegible] ծախքը Տնօրէնութեան վրայ է, խմբագրութեան ղրկուած նամակ կամ գրութիւն ետ չը դարձուիր։

Les annonces sont reçues à l'Eastern Agency place Karakeuy Deïrmen Han Constantinople.

Կ. ՊՈԼԻՍ, 25 ՕԳՈՍՏՈՍ, 1886

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅԱՂԹԱԿԱՆ ԸՆԹԱՑՔ ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ

ԸՆԴ ՀԱՄԱՅՆ ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՄԵԼԻԱ

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՊԱՐԱԳԱՅՔ

ԵՐԵԿԻ ՍՈՒՐՀԱՆԴԱԿ

(ՕԳՈՍ. 30 ԷՆ ՄԻՆՉԵՒ ՍԵՊՏ. 4)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆ Սոֆիա մտաւ ամենայն փառքով։ Դաւադիրք խայտառակեցան, և պահ մը ապստամբող զօրքերն եկան շնորհ հայցել Ն. Բարձրութենէն։ Վերջին ժամանակներս երկրորդ անգամ լինելով, Պուլկարք զարմանալի յեղաշրջմամբ մը հերքեցին իրենց նկատմամբ ընդունուած աննպաստ կարծիքները։ Սերպիոյ հետ պատերազմին մէջ, ամեն ոք կը կարծէր եւ առաջին պարտութիւնք ցոյց կուտային թէ Պուլկարք անկարող են զէնն ի ձեռին պաշտպանել իրենց հայրենի երկիր։ Բայց Ալեքսանդր Իշխանին ճարտար զօրավարութեան ներքեւ, շուտով ի հանդէս բերին քաջութեան և տոկունութեան ձիրքեր, որք միանգամ ընդ միշտ ցրեցին այդ աննպաստ կարծիքներ։ Այս անգամ ալ, Զանքոֆեան դաւադրութեան վրայ, աշխարհ սկսաւ եպերել Պուլկարաց ապերախտութիւնը։ Բայց Իշխանին վերադարձէն ի վեր, համայն պուլկար ազգն արդեամբ ցոյց տուաւ թէ ո՛րչափ կը գնահատէ Ալեքսանդր Իշխանին առ հայրենիս մատուցած թանկագին ծառայութիւններն։

Արդեօք այս ամեն ցոյցեր ի դերե՞ւ պիտի ելնեն Իշխանին վերջնական հրաժարման դիտաւորութեամբ։ Այս փառաւոր ընդունելութենէ յետոյ Ալեքսանդր Իշխանին Պուլկարիայէն մեկնիլը զաւեշտին վերջին և ամենէն ծաղրաշարժ արարուածը պիտի լինի անշուշտ։ Բայց Ջարին կառավարութեան կողմէ աներդհատ հալածեալ Իշխանի մը նկատմամբ համակրանաց այս ինքնաբուխ արտայայտութիւնն ընելով, պուլկար ազգն ըստ բաւականին ցոյց տուած է թէ ո՛րչափ մեծ արժէք կուտայ իւր ազգային ինքնօրինութեան։ Անգլիական աշխարհավարութիւնն, որ Պուլկարաց այս ազգային ինքնօրինութիւնը քաջալերելու և պահպանելու մէջ կը՛կայանայ, թերեւս գոհ լինի այս արտայայտութեամբ, և թողու որ Իշխանին հրաժարմամբ Ռուսիա եւս իւր գոհունակութեան բաժինն առնայ գործին մէջ։

ԱՅՍ ԵՐԵՒԵԼԻ ԽՆԴՐՈՅ սկիզբէն ի վեր գոհութեամբ կը հաստատենք թէ Հավասի Գործակալութիւնն, իրեն դէմ ուղղեալ քննադատութիւններէն լիովին օգտուած, կարելին կ'ընէ լիուլի տեղեկութիւններ մեզ տալու գործին ամեն պարագայից վրայ։ Ուստի, Սուրհանդակաւ առնուած Վիէննական, Բարիզեան և Լոնտոնեան թերթերը չեն բերեր մեզ կարեւոր ծանօթութիւն մը, զոր այս կամ այն ձեւով Հավաս արդէն տուած չլինի Կ. Պոլսոյ լրագրութեան։ Բայց Հավասի հեռագրաց ըրած սպասութեան մէջ կը գտնուին ի հարկէ թերի կամ չափազանց համառօտեալ մասեր, զորս մեր պարտքն է ամբողջացնել Սուրհանդակաւ առնուած լրագրական տեղեկութեամբք, ինչպէս այսօր ալ ըրած ենք հետագայ սիւնակաց մէջ։

Ի ՊՈՒՔՐԷՇ. Ռումանիայէն անցած միջոցին, Իշխանն ամեն կայարանաց մէջ եռանդագին համակրանաց ցոյցերով ընդունուեցաւ թէ՛ բնիկ Ռումանաց և թէ՛ պուլկար գաղթականաց կողմէ։ Ռումանիոյ մայրաքաղաքին մէջ, տեսակցեցաւ Կարոլ Թագաւորի Նախարարապետին և Նախարարաց հետ, առանձինն խորհրդակցեցաւ անգլ. դեսպան Սըր Ուիլլըմ Հուայթի հետ, և պուլկար գործակատար Պ. Նաչեւիչի հետ, որ այժմ արտաքին գործոց նախարար է։

—Ի ՃԻՈՒՐՃԵՎՕ. Ռուսճուգի դիմացն է Ճիուրճեվօ ռումանական քաղաքն։ Երբ Իշխանը Պուքրէշէ երկաթուղւով Ճիուրճեվօ կ'երթար, իրեն ընկերացան բազմաթիւ հակառուս Պուլկարք, որք Զանքոֆեան դաւադրութեան պատճառաւ ապաստանած էին Ռումանիա, և իրեն հետ Պուլկարիա մտան։ Նոյն միջոցին հակառակ ուղղութեամբ Պուլկարիայէն կուգային շատ մը Ռուսասէրք, որք իրենց խաղուն ի դերեւ ելնելը տեսնելով, կը փախչէին իրենց ամօթը ծածկելու օտար երկրի մը մէջ։

—Ի ՌՈՒՍՃՈՒԳ. Պուլկարական եզերքէն բազմաթիւ շոգեմակոյկներ և նաւակներ հասած էին ռումանական եզերքն, ի դիմաւորութիւն Իշխանին։ Պ. Սդամպուլոֆ Ճիուրճեվօ գալով, ամեն ինչ պատմեց Իշխանին, որ ողջագուրեց զնա։ Իշխանը նստաւ ճիշդ ա՛յն զբօսանաւն որով գերի տարուած էր Ռէնի։ Շատ յուզեալ էր. քիչ կը խօսէր, և ջլաձգական ցնցումներ կ'ունենար մերթ ընդ մերթ։ Երբ զբօսանաւն, որուն կը հետեւէր մակոյկներով ու նաւակներով մեծ բազմութիւն մը, ի ձայն կեցցէ՛ներու մտաւ ի Ռուսճուգ, պուլկարական բերդին որոտընդոստ թնդանօթաց բոմբիւնն անկարելի ըրաւ ամեն խօսակցութիւն զբօսանաւուն մէջ։ Իշխանը շոգենաւուն կամրջակին վրայ ելաւ, և Ռուսճուգի գետեզրին վրայ համախմբեալ հազարաւորք անվերջանալի «Հուրրա»ներով ողջունեցին զինք։ Նաւամատոյցին վրայ քաղաքային իշխանութիւնք և հիւպատոսք ընդունեցին զինք։ Դիտելի էր ռուս հիւպատոսին ներկայութիւնն, որուն Իշխանը ձեռք կարկառեց առանց բառ մ'ըսելու։ Ամեն կողմէ ծաղկեփունջեր կը նետուէին, և ուրախութեան աղաղակներ կ'արձակուէին։ Պ. Սդամպուլոֆ թաշկինակը ծածանեցնելով լռութիւն հաստատեց, և պաշտօնապէս շնորհաւորելով Իշխանին վերադարձն, նմա յանձնեց երկրին կառավարութիւնը։ Մինչ Պ. Սդամպուլոֆ կը խօսէր, Իշխանը նորէն ողջագուրեց զնա։ Առժամանակեայ կառավարութեան պետը շարունակելով իւր ճառ, Պուլկարիոյ հաւատարմութեան վրայ ապահովցուց Իշխանն, և ըսաւ թէ համայն ազգը լի է զայրութիւ ընդդէմ այն «աւազակաց» որք պահ մը իրմէ խլեցին իւր սիրելի Վեհապետ։ Իշխանը շնորհակալ եղաւ ազգին հաւատարմութեան համար, եւ ծանոյց թէ «իւր բոլոր կարողութեամբ պիտի աշխատի Պուլկարիոյ բարեկեցութեան»։ (*) Դաւադրութեան վրայէն թեթեւօրէն անցաւ, ըսելով. «Ինչ որ պատահեցաւ, Աստուծոյ կամօքն եղաւ։» Ապա զինուորք եւ սպայք, եռանդեամբ գգլխեալ, իրենց թեւերուն վրայ առած տարին Իշխանն իւր պալատ, քառորդ ժամու տեղ։

ՌՈՒՍԻՈՅ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՈՅ և ՌՈՒՄԵԼԻՈՅ ուրիշ քաղաքաց մէջ, ի Սիսդովա, ի Դրնովա և ի Փիլիպէ, Իշխանին եղած ընդունելութիւնք ճշդիւ կրկնութիւնն էր Ռուսճուգի խանդավառ ընդունելութեան, և ընթերցողք մեր երեկի թերթով տեսան ի Սոֆիա Ալեքսանդր Իշխանին մտից նկարագրութիւնը։ Բայց ո՞չ ապաքէն հրաժարման մտադրութեան ծանուցումը տխուր քող մը կը նետէ բոլոր այս ժողովրդային հանդէսից վրայ։ Ո՞չ ապաքէն Ռուսիա երբ ժողովրդային ցոյցի մը գոհունակութիւնը կը շնորհէ Անգլիոյ, իրեն կը վերապահէ «առիւծի բաժինն», և ճշմարտապէս [illegible] յաղթանակը։ Գերմանիա, ինչպէս որոշապէս կ'երեւի երեկի սուրհանդակաւ առնուած տեղեկութիւններէն, ամենայն յօժարութեամբ աջակցած է ռուս քաղաքականութեան յաղթանակին ի Պուլկարիա, սա գերազանց պատճառաւ թէ Գերմանիա եւս քան զեւս պէտք կ'զգայ դէպ իրեն քաշելու ըղ-Ռուսիա մտերմութեան ամեն ցոյցերով, որպէս զի Ռուսիա Ֆրանսայի հետ չդաշնակցի Գերմանիոյ դէմ։ Ֆրանքո-ռուս դաշնակցութեան մը երկիւղն այսուհետեւ ծանրակշիռ ազդեցութիւն մը պիտի ունենայ գերման քաղաքականութեան վրայ, պարտաւորելով Պերլինի դահլիճն ըստ կարի աջակցիլ յաջողման ռուս քաղաքականութեան նպատակաց։ Այս քաղաքական կացութեան առաջին զոհն է ահա Ալեքսանդր Իշխանն։ Ո՛ գիտէ թէ տակաւին ո՛րչափ զոհեր պիտի պահանջէ գերմանո-ռուս բարեկամական համաձայնութիւնն։ Ո՛ գիտէ, Արեւելեան խնդրոյն վրայ դեռ ո՛րչափ պիտի կշռէ սիրալիր ընդունելութիւնն, զոր Պ. Կիրս գտաւ ի Պերլին, և զոր Թայմզ ճշդիւ կը սահմանէր իբրեւ շատ գէշ նշան մը․ ․ ․

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻ հայրն և ընտանեաց անդամք միաձայնութեամբ խորհուրդ տուեր են իրեն չվերադառնալ Պուլկարիա։ Պիզմարք Իշխանը մերժեր է տալ ո՛և է խորհուրդ։ Իսկ անգլ. կառավարութիւնը պնդեր է որ Իշխանը վերադառնայ Պուլկարիա։

— ՏԱՍՆ ՄԱՃԱՌ ազնուականք հեռագրաւ իմացուցեր են Իշխանին թէ իւր տրամադրութեան ներքեւ պիտի ունենայ, երբ Սոֆիա վերադառնայ, երկու հարիւր Մաճառաց անձնական պահակ մը։

—ՄԻԼԱՆ ԹԱԳԱՒՈՐ շատ ազնըւական ընթացք մը բռնած է պուլկարական վերջին յեղափոխութեան առթիւ։ Ահաւասիկ պատճէնն հեռագրոյն զոր ուղղած է առ Ալեքսանդր Իշխան.

«Խորին սոսկմամբ իմացեր էի Ձեզ դէմ ի Սոֆիա լարուած դաւը ձեռամբ խումբ մը դաւադրաց, զորս բարիքով լցուցած էիք։ Բայց մեծ գոհութեամբ տեղեկացայ յետոյ Ձեր վերադարձը ժողովրդեան ու բանակին մէջ, որք հաւատարիմ մնացած են Ձեզ։ Իցէ՛ թէ նոցա անձնուիրութեան և հաւատարմութեան մէջ կարենայիք գտնել մխիթարութիւն այն դառնութեան, զոր Սոֆիայի դէպքերը պատճառած պէտք է լինին Ձեզ։»

—ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆ օգոստ. 31ին պատասխանեց առ Միլան Թագաւոր, ջերմ շնորհակալիք յայտնելով Ն. Վեհափառութեան բարեկամական խնդակցութեանց համար։ Սերպիոյ վեհապետը պատասխանեց երկրորդ հեռագրով մը, որով վերստին մաղթեց Իշխանին երջանիկ կեանք, և ստորագրեց այսպէս. «Ձեր բարեկամ և եղբայր, ՄԻԼԱՆ»։

—ՊԵԼԿՐԱՏԷ Վիէննա վերադարձող անձ մը Թայմզի թղթակցին պատմեր է խօսակցութիւն մը զոր ունեցած էր Միլան Թագաւորի հետ։ Ն. Վեհափառութիւն շատ հոգ ըրեր է Ալեքսանդր Իշխանին համար. ըսեր է թէ, «Իշխանն եթէ Պելկրատ գար, զէնք, դրամ, ի մի բան ամեն ինչ կուտայի բացի զօրքէ, զոր չեմ իշխեր տալ, որպէս զի կարենար վերադառնալ Սոֆիա։» (Յայտնի է թէ, Միլան Թագաւորն ալ շատ հաստատ չէ իւր գահուն վրայ։)—Ն. Վեհափառութիւն յաւելեր է. «Եթէ Իշխանը վերահաստատուի, իրեն հետ մեր ունեցած պատերազմ պիտի մոռցուի։ Դիւանագիտական յարաբերութիւնները պիտի վերսկսինք իրեն հետ, և պիտի ջանանք բարեկամի պէս ապրիլ։»

— ՌՈՒՄԱՆԻՈՅ պաշտօնական լրագիրը կը հերքէ այն զրոյց թէ ռումանական բանակը շարժուն վիճակի մէջ պիտի դրուի։ Կ'ըսէ թէ Պուքրէշի կառավարութիւնն անխռով սրտիւ կը նայի Պալքանեան դէպքերուն, գիտնալով թէ Մեծ Տէրութիւնք որոշած են որ պուլկարական խնդիրը խաղաղապէս վերջանայ։

— Պ. ՔԱՐԱՎԷԼՈՖ կ'երեւի թէ բոլորովին անմաս չէր Ալեքսանդր Իշխանին տապալման մէջ. զի մինչեւ իսկ եթէ գործնականապէս մասնակցած չլինի տապալման, Իշխանին Պուլկարիայէ ելնելէն յետոյ չէր աշխատած վերադարձին։ Պ. Քարավէլոֆի կարծեօք, խնդիրն հոն վերջանալու էր։ Ուստի, բնաւ չուզեց որ Պ. Զանքոֆ և ընկերք բանտարկուին, և ինչպէս պահ մը պահանջած է Պ. Բանոֆ՝ հրացանի բռնուին։ Պ. Սդամպուլոֆ, տեղեկանալով Պ. Քարավէլոֆի զգացմանց, հրաժարեցուցած էր զնա նախարարական պաշտօնէն, և Պ. Մուդքուրոֆ ձերբակալած էր զնա, երբ Իշխանն հրամայեց որ թող տրուի։

— ԱՒՍՏՐԻՈՅ կառավարութիւնն Իշխանին տապալման լուրն առնլուն պէս, ի Պուլկարիա Աւստրիոյ ճամբով զէնուց և ռազմնիւթոց առաքումն արգիլեր է խստիւ։

— Ի ԴՐՆՈՎԱ երեւելիք խնդրեր են որ Ալեքսանդր Իշխան պուլկարական թագաւորութիւն մը հրատարակէ, իբրեւ միակ ելք այս առկախ և շփոթ կացութեան։ Իշխանն ականջ չի կախեր այս մարդոց, ինչպէս նաեւ վարժապետի մը, որ պերճ բանախօսութիւն մը եզրակացուցեր է պահանջելով Զանքոֆի և համախոհից ի կախաղան հանուիլը։

— ԼՈՐՏ ԻՏՏԸՍԼԷ, Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարը, Ռիւսդէմփաշայի հետ տեսակցութեամբ մը, կարծիք յայտներ է թէ Ալեքսանդր Իշխանին ի Պուլկարիա վերադարձն յոյժ օգտակար է Թուրքիոյ։ — Երանի՜ թէ Անգլիա այսչափ ջերմօրէն չպաշտպանէր Ալեքսանդր Իշխանը. զի թէ Ջարն յառաջագոյն մէկ ատեան կ'ատէր զՆ. Բարձրութիւն, քանի մը պատիկ աւելի ատել սկսաւ երբ տեսաւ, ինչպէս դառնութեամբ կ'ըսէր Պ. Կիրս, թէ «Անգլիա իւր ձեռաց մէջ գործիք ըրած է Ալեքսանդր Իշխանը Ռուսիոյ դէմ։»

— ՌՈՒՍ ԼՐԱԳԻՐՔ, իրենց վերջին թիւերով, ընդհանրապէս կարծիք կը յայտնեն թէ ռուսական զինեալ միջամտութիւնն ի Պուլկարիա ո՛չ թէ «թողուած», այլ «յետաձգուած» է։ Ռուսիոյ հաշիւն այն է հաւանօրէն թէ Ալեքսանդր Իշխանին Պուլկարիայէ մեկնելէն յետոյ ներքին շփոթութիւնք պիտի ծագին, որք լաւ պատրուակ պիտի լինին միջամտութեան։

—ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ քաղաքականութիւնն եթէ յաջողէր Պալքանեան Թերակղզւոյն մէջ, Լոնտոնի լրագրաց խօսքին նայելով, Պուլկարիա, Ռումանիա եւ Սերպիա դաշնակցութիւն մը պիտի կազմեն եղեր իրենց անկախութիւնն արտաքին ոտնձգութեանց դէմ պաշտպանելու համար։

—ԴԵՐ. ՂՐԻՂՈՐԻՈՍ Եպիսկոպոսն Դրնովայի Սոֆիայի Մետրոպոլիտ պիտի լինի եղեր, ի փոխարէն մատնիչ Կլեմէնտի, որ փախեր է։

—ԻՇԽԱՆԻՆ անձնական ապահովութեան հսկելու համար, պուլկար եւ ռումելիցի քաջ և բարեկեցիկ երիտասարդաց խումբ մը իրենց անձնական ծախիւք կը հետեւին Ն. Բարձրութեան ուր որ երթայ։

—Պ. ՍԴԱՄՊՈՒԼՈՖ, ի նպաստ Իշխանին յեղաշրջման վարիչն ու գլխաւոր գերակատարն, Ազգ. Ժողովոյ Ատենապետն և Դրնովայի առժամանակեայ կառավարութեան Պետը, խոնարհ ծագում մ'ունի։ Իւր բոլոր կրթութիւն ինքնօգնութեամբ ստացած է։ Երբեմն պարզ գրաշար էր Պուքրէշի լրագրոյ մը տպարանին մէջ։ 35 տարեկան է, կտրուկ և ուղիղ բնաւորութիւն մ'ունի, և այս ձիրքով միշտ հաւատարմօրէն ծառայած է Իշխանին, որոյ վրայ խանդավառ հիացում մ'ունի։

—ՊՈՒԼԿԱՐ ԲԱՆԱԿԻՆ մէջ ծագած ապստամբութիւնն աւելի երկար տեւած է քան թէ քաղաքացւոց մէջ ծագած հակիշխանական շարժումը. զի մինչ Ալեքսանդր Իշխանն յաղթական ի Փիլիպէ կը մտնէր, տակաւին Սոֆիայի մէջ և շուրջն ըմբոստ վաշտեր և գունդեր կը գտնուէին։ Օգոստ. 27 և 28 թուով Սոֆիայէ քաշուած Հավասի հեռագրեր այս ըմբոստ զօրաց շարժումները կը նկարագրէին։ Պուլկար բանակին թնդանօթացիք զօրաց երեք գունդերէն երկուքն ապստամբած էին. երեք հեծելագունդէն՝ մէկն, և 12 հետեւակ գունդերէն կը նմանապէս։ Սակայն Սոֆիայէն դուրս չէին ելեր բայց եթէ այն խոստմամբ թէ Ալեքսանդր Իշխան Պուլկարիոյ վարչութիւնն իւր ձեռքը չպիտի առնու։ Կ'ըսուի թէ իրօք այսպիսի խոստում մը տրուեր է։ Օգոստ. 28ին, ըմբոստ զօրքերը Սոֆիայէ ճամբայ ելեր են երգելով և նուագարաններ հնչեցնելով։ Սակայն իրենց ձեռքը բռնած էին զէնքեր և խոշոր ծաղկեփունջեր։ «Այսպէս ահա, 2,500 հետեւակք և 24 թնդանօթք բաղկացեալ այս զօրախումբ կը մեկնի մայրաքաղաքէն, ուր ութ օր յառաջ գնդերայն մտած էր Իշխանը տապալելու համար, և յաջողած էր։ Կ'ըսուի թէ կ'երթայ գրաւել այն կիրճեր, որք Փիլիպէէ ի Սոֆիա կառաջնորդեն։» Կը յիշուի թէ աւելի նոր հեռագրեր, զորս հրատարակեցինք երեկ, ապստամբ զօրաց անպայման անձնատուութիւնը կը ծանուցանէին։ Բայց արդեօք այս զօրքեր այն խոստմամբ հնազանդած են թէ Ալեքսանդր Իշխանը չպիտի մնայ Պուլկարիոյ մէջ։ Եթէ այսպէս է, կը հասկցուի թէ Իշխանն, «անմեկնելի դրդումներն» ակնարկելով, միայն Ջարին թշնամութիւնն իմացնել չէ ուզեր. այլ նաեւ սա իրողութիւնը թէ, պուլկար բանակին մէկ մասը վերջնապէս շահուած է Ռուսիոյ կողմէ, և զինք (Իշխանն) հանդարտ չպիտի թողու։

(*) Իշխանին այս և ուրիշ յայտարարութեանց մէջ հետքն իսկ չկայ իւր հրաժարելու դիտաւորութեան։ Յայտնի կ'երեւի թէ Իշխանը Պուլկարիա մտած էր Պուլկարիոյ մէջ մնալու առաջադրութեամբ։ Հոն գալէն ի վեր ժողովրդեան կողմէ գտած համակրանքը զինք եւս առաւել հաստատած պէտք է լինէին նոյն բարեյօժար տրամադրութեան մէջ։ Բայց մի կողմէ Ռուսիոյ Կայսեր [illegible] պատասխանն և միւս կողմէ գերմանական քաղաքականութեան Իշխանին աննպաստ ուղղութիւնն, և գուցէ նաեւ երկուց Կայսերաց կառավարութեանց մէջ տրուած բացարձակ որոշում մը հարկադրած պէտք է լինին Իշխանը փոխելու զիւր որոշում։

—)(27)(—

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ԺԻՒԼ ՎԵՐՆ

ՔՍԱՆ ՀԱԶԱՐ ՓԱՐՍԱԽ ԾՈՎԵՐՈՒՆ ՏԱԿ

ՊՍԱԿԵԱԼ Ի ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ

ԳԼՈՒԽ ԺԳ.

ՔԱՆԻ ՄԸ ԹՈՒԱՆՇԱՆՔ

—Այնչա՞փ միայն։

—Այնչափ միայն, պարո՛ն Արոնաքս, և հաշիւը դիւրին է ստուգել։ Արդ ես յաւելուածական ջրամբարներ ունիմ, որք կրնան հարիւր տակառաչափ ջուր առնուլ։ Ուստի կրնամ շատ խորերն իջնել։ Երբոր ուզեմ ջրերուն երեսն ելնել, կը բաւէ ինձ դուրս վանել զայդ ջուր, եւ ամբողջապէս պարպել ջրամբարներս, եթէ ուզեմ որ Նօթիլիւսի բովանդակ մարմնոյն մէկ տասներորդ մասը ջրերէն դուրս մնայ։»

Այս թուանշաններով հաստատեալ խորհրդածութեան դէմ առարկութիւն չունէի։

«Կ'ընդունիմ ձեր [հաշիւները, նաւապե՛տ, պատասխանեցի, որովհետեւ հանապազօրեայ փորձն իրաւունք կուտայ, բայց այժմ իրական դժուարութիւն մը կ'զգամ։

—Ո՞րն է, պարո՛ն։

—Երբոր հազար մեթր խորութեան հասնիք, Նօթիլիւսի պատերն հարիւր մթնոլորտի ճնշում կը կրեն։ Ուրեմն եթէ նոյն միջոցին նաւը թեթեւցնելու եւ ծովուն երեսն ելնելու համար ուզէք յաւելուածոյ ջրամբարները պարպել, պէտք է որ ջրհաններն յաղթեն այն հարիւր մթնոլորտի ճնշման, որ հարիւր քիլօկրամ կը կշռէ մէն մի քառակուսի հարիւրամեթրի համար։ Հետեւաբար զօրութիւն մը․ ․ ․

—Զոր ելեկտրականութիւնը միայն կրնար տալ ինձ, փութաց ըսել Նեմօ նաւապետը։ Կրկին կ'ըսեմ, պարո՛ն դասատու, թէ իմ մեքենաներուս շարժական ուժը գրեթէ անհուն է։ Նօթիլիւսի ջրհաններն հրաշալի զօրութիւն մ'ունին, եւ դուք տեսաք անշուշտ երբոր նորա ջրեղէն սիւներն հեղեղատի նման թափեցան Աբրահամ Լինքօլնի վրայ։ Սակայն, ես յաւելուածոյ ջրամբարներս մի միայն հազար հինգ հարիւրէն երկու հազար մեթր խորութեան հասնելու համար կը գործածեմ, որպէս զի գործիներս շատ չյոգնեցնեմ։ Ուստի երբոր հաճոյքս ուզէ Ովկէանի խորերն այցել, մակերեւութէն երկու-երեք փարսախ վար, աւելի երկար՝ բայց ոչ նուազ անվրիպելի միջոցներ կը գործածեմ։

—Ո՞րք են, նաւապե՛տ, հարցուցի։

—Զայս հասկնելու համար կը պարտաւորիմ բնականաբար ըսել ձեզ թէ ի՛նչ գործողութեամբք կը վարեմ զՆօթիլիւս։

—Անհամբերութեամբ կը փափաքիմ իմանալ։

—Այս նաւս աջ ու ձախ վարելու եւ հորիզոնական ուղղութեամբ կառավարելու համար՝ հասարակ ղեկ մը կը գործածեմ լայնաթիեղ, հետանին յետակողմն հաստատեալ, զոր անիւ մ'եւ փալանգներ կը շարժեն։ Բայց ես կրնամ ուղղակի վարէն վեր եւ վերէն վար ալ շարժել զՆօթիլիւս երկու կօր մակարդակներու միջոցաւ, որք իւր կողերուն կապուած են իւր ծփական կեդրոնին վրայ, շարժուն մակարդակներ, որք ամեն դիրք կրնան առնուլ, եւ որք ներսէն կը վարուին հզօր լծակներու միջոցաւ։ Երբոր նաւուն զուգահեռագիծ բռնուին, նաւն հորիզոնական ուղղութեամբ կը շարժի։ Երբոր հակին, Նօթիլիւս ալ այն հակման աստիճանին համեմատ եւ իւր պտուտակին մղմամբ կը մխրճի՝ ուզածիս չափ երկնցող անկիւնագծի մը համեմատ, կամ վեր կ'ելնէ դարձեալ նոյն անկիւնագծին համեմատ։ Մինչեւ իսկ, եթէ աւելի շուտով ջուրին երեսն ելնել ուզեմ, պտուտակը կը կեցնեմ, եւ ջուրերուն ճնշումը [illegible] ուղղութեամբ վեր կը հանէ զՆօթիլիւս, ինչպէս օդ ջրածինով լեցուած օդապարիկ մ'արագապէս օդն ի վեր կ'ելնէ։

—Կեցցե՛ս, նաւապե՛տ, գոչեցի։ Բայց ղեկավարն ի՞նչպէս կրնայ ջուրերուն մէջ գտնել ձեր տուած ուղին։

——Ղեկավարն ապակեայ վանդակի մը մէջ կը կենայ, որ Նօթիլիւսի իրանէն դուրս երկնցած է, եւ ոսպնաձեւ ապակիներով պատած։

—Այնչափ բուռն ճնշման դիմացող ապակիներո՞վ։

—Կատարելապէս։ Բիւրեղը կարծր նիւթոց զարնուած ժամանակ կը փշրի, բայց շատ դիմացկուն է։ 1864ին, Հիւսիսային ծովերուն մէջ ելեկտրական լուսով որսի փորձեր եղած ժամանակ, եօթն հազարորդ մեթր հաստութեամբ բիւրեղեայ տախտակներ տեսնուեցան, որ տասն-վեց մթնոլորտի ճնշման դիմացան, ջերմութեան հզօր եւ անհաւասար ճառագայթներ անցունելով։ Արդ, իմ գործածած ապակիներս քսան-մէկ հարիւրորդամեթր հաստութիւն ունին իրենց կեդրոնին վրայ, այսինքն վերոյիշեալ հաստութեան երեսնապատիկը։

—Կ'ընդունիմ, նաւապե՛տ, բայց վերջապէս տեսնելու համար պէտք է որ լոյսը փունէ խաւարն, եւ ես կը հարցնեմ թէ ջուրերուն մթութեան մէջ ի՞նչպէս․ ․ ․

—Ղեկավարին վանդակին ետին ելեկտրական հզօր ցոլացիկ մը դրուած է, որոյ ճառագայթները կը լուսաւորեն ծովը մինչեւ ցկէս մղոն հեռաւորութիւն։

—Ա՛, կեցցէ՛ս, նաւապետ, երիցս կեցցէ՛ս։ Այժմ կը հասկնամ կարծեցեալ նարվալին այն փոսփորափայլութիւնն, որ այնչափ յոգնեցուց գիտնականներուն միտքն։ Այս առթիւ կը հարցնեմ ձեզ թէ Նօթիլիւսի եւ Սքօշիայի բախումն, որ այնչափ մեծ աղմուկ հանեց, դիպուածական հանդիպման մ'արդի՞ւնք էր։

—Պարզապէս դիպուածական, պարո՛ն։ Ես ծովուն երեսէն երկու մեթր խորութեամբ կը նաւարկէի, երբոր բախումը պատահեցաւ։ Սակայն տեսայ որ ցաւալի արդիւնք մի չունեցաւ։

—Ճշմարիտ է, պարո՛ն, իսկ Աբրահամ Լինքօլնի հետ բախումնի՞դ։

—Պարո՛ն դասատու, շատ կը ցաւիմ Ամերիկայի ծովային զօրութեան լաւագոյն նաւերէն միոյն կրած վնասուն վրայ, բայց իմ վրայ կը յարձակէր, եւ ես պարտաւորեցայ պաշտպանել զիս. սակայն բաւ համարեցայ միայն այդ փրեկատն ինձ վնասելու անկարող վիճակի մէջ դնել, և կրնայ իւր կրած վնասները նորոգել մօտագոյն նաւահանգստի մը մէջ։

—Ա՜հ, նաւապե՛տ, գոչեցի համոզմամբ, ստուգիւ հրաշալի նաւ մ'է ձեր Նօթիլիւսն։

—Այո՛, պարոն դասատու, պատասխանեց Նեմօ նաւապետն անկեղծ խանդաղատանօք, եւ մարմնոյս պէս կը սիրեմ զայն։ Եթէ Ովկէանի արկածներուն ենթակայ եղող ձեր նաւերուն վրայ ամեն բան վտանգի մէջ է, եթէ այս ծովուն վրայ ձեր զգացած առաջին տպաւորութիւնն անդնդասոյզ լինելու զգացումն է, ինչպէս որ յոյժ լաւ ըսած է ժանէն Հոլանտացին, Նօթիլիւսի մէջ մարդկային սիրտը բնաւ վախնալու բան մը չունի։ Ձեւը չկրնար աւրուիլ, վասն զի իւր կրկնապատիկ իրանը միաձոյլ երկաթի կարծրութիւն ունի. սարուած չունի, որպէս զի նաւուն տատանումէն մաշի. առագաստ չունի, որպէս զի հովը պատռէ կամ յափշտակէ. կաթսաներ չունի, որպէս զի շոգին պայթի. հրդեհէ երկիւղ չունի, որովհետեւ երկաթէ շինուած է եւ ոչ փայտէ. ածուխ չունի, որպէս զի սպառի, որովհետեւ իւր մեքենական գործիչն ելեկտրականութիւնն է. բախումէ երկիւղ չունի, որովհետեւ ինքն է միայն խոր ջուրերու մէջ նաւարկող. ալեկոծութենէ ալ երկիւղ չունի, որովհետեւ քանի մը մեթր խորութեան մէջ բացարձակ հանդարտութիւն կը գտնէ։ Ահա, պարո՛ն, ահա գերազանց նաւն։ Եւ եթէ ճշմարիտ է որ մեքենապետը շինող ճարտարապետէն աւելի վստահութիւն ունի նաւուն վրայ, եւ ճարտարապետն ալ նոյն ինքն նաւապետէն աւելի, կրնաք հասկնալ թէ ո՛րչափ անհոգութեամբ կը վստահիմ Նօթիլիւսիս, որովհետեւ ես եմ նորա թէ՛ շինողը, թէ՛ ճարտարապետն եւ թէ՛ նաւապետը։»

Նեմօ նաւապետ գրաւիչ պերճաբանութեամբ մը կը խօսէր. իւր բոցափայլ նայուածքն և իւր ոգելից շարժմունքը կը փոխակերպէին զայն։ Այո՛, կը սիրէր իւր նաւն, ինչպէս հայր մ'իւր որդին։

Բայց խնդիր մը կը ներկայանար բնականաբար, թերեւս չափազանց հետաքրքրող, և չկրցի բռնել զիս ուղղելէ նմա։

«Ուրեմն դուք ճարտարապետ ալ էք, նաւապե՛տ։

—Այո՛, պարոն դասատու, պատասխանեց ինձ, ես ուսում ըրի Լոնտոնի, Փարիզի և Նիւ-Եօրքի մէջ՝ երբոր ցամաքը երկրի բնակիչ էի։

—Բայց ի՞նչպէս կրցիք գաղտնաբար շինել զայս սքանչելի Նօթիլիւսը։

(Շարունակելի)

ՌՈՒՍՃՈՒԿԷ հաւասի հեռագիր մը, սեպտ. 2 Թուով, կ'ըսէ. «Կացութիւնն յոյժ փոխուեցաւ վերստին. «Ամէն Պուլկարք կարծէք կը յայտնեն «թէ ամէն զոհողութիւն յանձն պէտք «է առնուլ Ռուսիոյ հետ հաշտուելու «համար.» Այս զեկուցումն ալ ունի իւր նշանակութիւնն, զի ցոյց կուտայ թէ Աղէքսանդր Իշխան պէտք զգացած է ինքզինք զոհելու Պուլկարաց հաշտութեան ընդ Ռուսիոյ.

—ՊԱԴՈՒՈՄ այժմ ամբողջովին ամրացեալ է. Վերջին ամրութեանց շինութիւնն աւարտեցաւ օգոստ. 14/25 ին. Անցեալ շաբթուն Ռուսիոյ պատերազմական նախարարը գնաց այցելել այդ ինքնակոչ «առեւտրական նաւահանգիստ», և նախագահեց թնդանօթաձգութեան մեծ փորձութեանց որք տեղի ունեցան ամրութեանց աւարտման առթիւ. Նշանակելի իրողութիւն մ'է որ այս փորձութեանց նախագահելու փոյթը, զոր երկրորդական զօրավար մ'ալ կրնար կատարել, պատերազմական նախարարն ինք անձամբ կատարելու պէտքն զգացած է.

— ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Թագաւորը 2,000 փր. տուաւ ի նպաստ Պեղոպոնէսի երկրաշարժէն վնասելոց. Կառավարութիւնն ալ 300,000 փր. յատկացուց. Մեռելոց թիւը կը հաշուի 300, և վիրաւորելոց՝ 600. Ի Փիլիարդա նիւթական վնասն է 10 միլիոն Փրանք.

— ՋԱՐԴ ՔՐԻՍՏՈՆԷԻՑ Ի ՉԻՆ. Համ. 1 սեպտ. առ Թէյմզ. «Բնիկներն ի հիւսիսային Քոչինչին և Արեւելեան Սէչուան, ի Չինաստան, ոտք ելեր են ընդդէմ Քրիստոնէից, անգլիացի և ամերիկացի բողոքական Միսիոնարաց անխտրաբար. Ի Քոչինչին 30 Քրիստոնեայք ջարդուեր են, տուներ հրոյ ճարակ եղեր են, և ագարակներ աւրուեր են, մինչ ի Սէչուան Քրիստոնէից ջարդն ընդհանուր եղեր է, ամբողջ գիւղեր այրուեր են, եւ. Պապական Նուիրակին տուն կրակ տուեր են, և իւր բոլոր գոյքեր և Թուղթեր այրեր են. Հիւպատոսք մազապուր վերծեր են. Քրիստոնէից դէմ ուղղեալ շարժումը դեռ եւս կը շարունակուէր ըստ վերջին լրոյ.»

—«ՌՈՒՍՔ Ի ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ». Մեծ կարեւորութիւն մը պէտք չէ տալ Պոմպայէ երեկի հեռագրոյն, որ Բուխարայի մէջ ռուսական յարաբերութեան մը տարածուիլը կը գրուցէ. Բուխարա անդ. անկախական իշխանութեան ներքեւ է. Ցիշուած Մահարաճան հնդիկ իշխան մ'է որ քրիստոնէութիւնն ընդունեց ի Լոնտոն և յետոյ ուրացաւ. Ռուս բանակն Հնդկաստանի վրայ քալած չունի, և մինչեւ իսկ եթէ բախտագնդեր Հնդիկ մ'ունենայ իւր մէջ, շուտով չի կրնար մտնել Հնդկաստան.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօն. ժողովն ի նիստ գումարեցաւ երէկ ի Պատրիարքարան, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր եւ ատենապետութեամբ Խրիմեան Սրբազանի եւ զբաղեցաւ հետեւեալ խնդիրներով.

1. Նկատողութեան առնլով Պուրքէզի Տ. Միքայէլ քահանայի գլխագիրն եւ Պուրքէզի հոգաբարձութեան այս մասին ըրած առաջարկութիւնը, թոյլատրեց Տ. Միքայէլ քահանային որ, բաց ի Պուրքէզէ, Ռումանիոյ քաղաքաց միոյն մէջ քահանայական պաշտօն վարէ.

2. Եկեղեցական պաշտամանց միօրինակութեան համար յանձնաժողով մը կազմեց, որոյ անդամք են՝ Խրիմեան Սրբազան, Ներսէս Վարդապետ Արզումանեան, Յովսէփ վարդապետ Այվազեան, Վահան վարդապետ Տ. Մինասեան, Յովհաննէս քհնյ. Հիւնքեարպէյէնտի, Գրիգոր քհնյ. Աճէմեան եւ Արիստակէս քհնյ. Մամբրէեան.

3. Կրօն. ժողովոյ դիւանադպիր Խորէն քհնյ. Փէշկիրմանեան անձնական տկարութեան պատճառաւ իւր պաշտօնէն հրաժեշտ տուած լինելով, ժողովն ընդունեց նորա հրաժարականն եւ սոյն պաշտօնն յանձնեց Անուշեան Գաբրիէլ եւ Շիշմանեան Իգնատիոս վարդապետաց.

4. Եկեղեցեաց մէջ երգեցողութեանց միօրինակութիւն հաստատելու նպատակաւ որոշեց յառաջիկայ նստին հրաւիրել ազգային գլխաւոր երաժշտապետները.

5. Տեղեկանալով որ Թէրի Գիւղի Նախորդ Թաղ. Խորհրդոյ անդամք Եկեղեցւոյ օրինաց հակառակ պսակադրութեան մը մասնակցած եւ գործակցած են, գրաւոր առաջարկութիւն մ'ըրաւ իւր Ս. Նախագահին՝ որպէս զի յիշեալ անձինք այլ եւս որ և է ազգային պաշտօն չը վարեն.

Ժողովը բաց ատէն զբաղեցաւ նաեւ կարգ մը անհատական եւ ամուսնական խնդիրներով.

ՍՈՎԵԼՈՑ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Սովելոց Յանձնաժողովոյ հաշիւները քննելու պաշտօն ունեցող մասնախումբն երէկ վերջին նիստ մ'ըրաւ ի Մեծ-Նոր խան իւր անդամոց ամբողջին ներկայութեամբ և տեղեկագիրը պատրաստելով ստորագրեց և որոշեց ներկայել զայն Թաղ. Ժողովոյ յառաջիկայ նըստին.

Մասնաժողովն յաւարտ իւր տեղեկագրոյն կ'առաջարկէ ազգային Արհեստանոց մը հաստատել և անոր ծախուց յատկացնել Թիճարէթ Խանի վարձքէն եւ Սովելոց Յանձնաժողովոյ ուրիշ հասոյթներէն գոյանալիք մինչեւ ամսական 100 ոսկի.

Պ. Տիգրան Փափազեանի խմբագրութեամբ հրատարակեալ ՀՆՉԱԿ անուն զըւարճախօսութեանց հաւաքածոյին առաջին 12 տետրերը միացուած լինելով, կազմած են առանձին հատոր մը.

Երկրորդ հատորի առաջին տետրն եւս հրատարակուեցաւ այս օրերս. ՀՆՉԱԿի հրատարակութիւնը պիտի շարունակուի կանոնաւորապէս.

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՌՈՇԱԳ. — Տ. Յ. Բ. Ա. — Ձեր կրկին նամակներն և բաժանորդագինն ստացանք. Եթէ աւելի դիւրին է Ձեզ Ձեր վճարումը մեր Զմիւռնիոյ գործակալութեան ընել, յաջորդ շաբթուն կը կարգադրենք.

ՊՐՈՒՍԱ. — Կ. Մ. Մ. — Ձեր Թերթերը կը ղրկուին անոյս ակիւրէն. փութացէք առ մեզ հասցնել բաժանորդագինը.

ԱՖԻՈՆ ԳԱՐԱՀԻՍԱՐ. — Խ. Ա. Ձեր թերթերը կը ղրկուին օգոստոս 1 էն. փութացէք ղրկել բաժանորդագինը.

ԹԵՀՐԱՆ. — Մ. Ե. Մ. Յ. — Ձեր Արեւելքի բաժանորդագրութեան պայմանաժամն աւարտած լինելով օգոստոս 1ն էն, կը խնդրենք որ փութացնէք առ մեզ տարեկան բաժանորդագինը.

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՈՒԼԿԱՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Շաբաթ երեկոյն մայրաքաղաքիս ռուսական, գերմանական և ֆրանսական դեսպանաց ուղղեալ հեռագիրք կը ծանուցանէին թէ Աղէքսանդր իշխանը Սոֆիայի մէջ ընդունելով պուլկար սպայներն ու օտար տէրութեանց ներկայացուցիչներն, յայտարարած է անոնց թէ որոշած է հրաժարիլ. «Չկամենալով, ըսեր է, այլ եւս տակաւ Ռուսիոյ անյողդողդ և անհաշտ ընդդիմութեան, ի վնաս պիտի մեկնիմ երկրէն, քանի որ իմ ներկայութիւնս կը վնասէ անոր հանգստեան և անդորրութեան. սակայն պիտի ցաւիմ միշտ Պուլկարեան մեծ ու բարգաւաճ ընելէ առաջ անտի մեկնելուս. Թէպէտ և հեռի այս երկրէն, սակայն ընդ միշտ մտածմունս առարկայ պիտի ընեմ անոր վիճակն, յարեր է իշխանն յայտնապէս յուզեալ, և միշտ պատրաստ պիտի լինիմ անձս զոհելու, եթէ երբեք պէտք ունենայ իմ աջակցութեանս.»

Մասնաւորապէս պուլկար սպայից հետ Իշխանին տեսակցութիւնն յոյժ սրտաշարժ եղեր է.

Ինչպէս Բ. Դուռը, նոյնպէս և դեսպանատանց ո՛չ մին մինչեւ երէկ ո՛ր և է հեռագիր չէին ստացած Իշխանին հրաժարած լինիլը ծանուցանող. Այս լուր մայրաքաղաքիս մէջ տարածուեցաւ նախ և առաջ Ռուսիոյ դեսպանատունն հասած հեռագրով մը որ Իշխանին հրաժարելու որոշումը միայն կը յայտնէր և ոչ աւելի ինչ.

Կ'ըսուի թէ Ն. Բարձրութիւն իւր հրաժարումն յայտնելը է պուլկար ժողովրդեան ուղղեալ յայտարարութեամբ մը յորում ճախող հասուած մը կը նըշմարուի եղեր քաղաքական փափուկ խնդրոյ մը վերաբերմամբ. Ասոր կը հետեւցուի թէ մինչեւ վերջին վայրկեանն Իշխանը կը յուսայ եղեր պաշտօնի վըրայ մնալ.

Այս առուր Թարիգ հետեւեալ կերպիւ կը խօսի պուլկարական խնդրոյն արդի կացութեան վրայ.

«Աղէքսանդր իշխանի հրաժարման մասին տակաւին որ և է պաշտօնական տեղեկութիւն չէ հասած ի Կ. Պոլիս.

«Ըստ պաշտօնական տեղեկութեանց հրաժարումը մէկ քանի օրէն տեղի պիտի ունենայ և Պուլկարիոյ ընտրողական ազգային ժողովն ևս ի նիստ հրաւիրուած է յառաջիկայ շաբաթ, 30 օգոստոս, նոր իշխան մ'ընտրելու համար.

«Իրաց ճշմարիտ կացութիւնը դեռ յայտնի չլինելով, մեծ Տէրութեանց միջեւ համաձայնութեան մը գոյացման կամ անհամաձայնութեան մը ծագման մասին շրջած զրոյցք ընդհանրապէս ենթադրութեանց վրայ հիմնեալ են.

«Տէրութեանց փափաքն է միշտ խաղաղութիւնն և անդորրութիւնն անվթար պահել. Եթէ Պուլկարիոյ համար օրինաց շրջանին մէջ իշխան մը ընտրուի, Պալքանաց մէջ ժամանակէ մ'ի վեր տիրած շփոթութիւնք և խառնակութիւնք վերջ կրնան գտնել.

«Արդէն անպատշաճ դիմումներով իւր վարկը կորուսած Աղէքսանդր իշխանին վերընտրութիւնն անկարելի է.

«Ընդհանրապէս կը կարծուի որ, եթէ Աղէքսանդր իշխանը վերստին ընտրուի իսկ, թէ՛ Բ. Դուռն և թէ՛ մեծ Տէրութիւնք չպիտի ընդունին.»

Սոֆիայի մէջ Իշխանին հետ գտնուող զօրաց թիւն ըստ ոմանց 10,000 հոգի կը հաշուուի և ըստ ոմանց՝ 15 հազար հոգի.

Տակաւին յայտնի չէ թէ ինչ ճամբով պիտի մեկնի Իշխանը Պուլկարիայէն. Կարծողներ կան թէ Ն. Բարձրութիւն մտադիր է Գերմանիա վերադառնալ Սարամպէյ-Ադրիանուպոլսոյ ճամբով Կ. Պոլսէն անցնելով.

Երէկի Մեսսաժէ վերջին պահուն մամուլը հեռագրէ մ'առնլով կը ծանուցանէր թէ Աղէքսանդր Իշխանն երէկ առաւօտ իսկ մեկներ է Սոֆիայէն.

Հաքիքաթ եւս սոյն աղբիւրէ կ'իմանայ թէ իշխանն երէկ իրիկուն հրաժարեր է.

Թէեւ ակմբոց ոմանց մէջ հաւանական կ'երեւի թէ, կ'ըսէ Մ[illegible], Դեսպանախորհուրդ մը պիտի գումարուի պուլկարական խնդրոյն վրայ խորհրդակցելու համար, սակայն դեռ յայտնի չէ թէ այս մասին պաշտօնապէս դիմում մ'եղա՞ծ է թէ ոչ.

Թուրք Թերթը կ'իմանայ թէ Բ. Դուռը պուլկարական խնդրոյն առթիւ նոր ծանուցագիր մը պիտի ուղղէ մեծ Տէրութեանց և մինչեւ իսկ հաւանական կը կարծէ որ այդ ծանուցագիր երէկ գիշեր ու ժամանակ ղըրկուած լինի.

Սոֆիայի օսմ. կայս. պատուիրակ Կատպան էֆէնտի շաբաթ օրն հեռագրած է առ Բ. Դուռն, թէ Պուլկարիոյ մէջ աւելի մեծ կնճիռներէ խոյս տալու համար խոհեմաբար խորհուրդ կուտայ կայս. կառավարութեան՝ Կ. Պոլիս հրաւիրել Կազմական Կանոնագրի վերաքննիչ յանձնաժողովոյն օսմ. պատուիրակներն.

Կ'երեւի թէ Պուլկարիոյ վերջին դէպքերը տեսակ մը բարոյական յուղումն յառաջ բերած են Իշխանին անձին վրայ. Եւ արդարեւ, մարդ մը որչափ ալ զօրեղ լինի, կուգայ վայրկեան մը որ կը տկարանայ երբ անդադար ինքզինքն հալածեալ տեսնէ ներքին թշնամիներէ որք կը քաշկըռտեն արտաքին ոյժերով, երբ կը տեսնէ որ ամէն ինչ կը կործանի իւր շուրջն և չունի մարդ մը որուն վրայ կարենայ վստահիլ.

Պէտք է ըսել նաեւ թէ այն յղութիւններն որոց ենթարկուած էր Իշխանը Սոֆիայէն տարագրուելէն ի վեր մեծապէս խանգարած են իւր առողջութիւնն. Անցեալ ուրբաթ օր Պուլկարիոյ մայրաքաղաքը վերադառնալուն, այնքա՛ն տկար է եղեր որ հարկադրուեր է կառք նստիլ, հրաժարելով միանգամ եւս ձիու վրայ հեծած իւր զօրաց և ժողովրդեան երեւնալու փափագէն.

Բազմաթիւ հունգարացի ազնուականք, Լօժէն Զիչի, Էլէմէր Պաթեանի և Լատիսլաս Բարօյի կոմսերն Բէչդաջէն Սոֆիա ուղեւորած են շնորհաւորելու համար Աղէքսանդր իշխանի վերադարձն ի Պուլկարիա.

Կ'ըսուի թէ Կրուէֆ հազարապետն որ այնքան մեծ դեր մը կատարեց օգոստ. 21ի դաւադրութեան և Աղէքսանդր իշխանի տապալման գործոյն մէջ, յաջողեր է փախչիլ զինքը ձերբակալողաց ձեռքէն և բանակին մէկ մասն իւր շուրջ հաւաքեր է.

ՅՈՒՆԱՑ ՍԻԼԼՈՂՈՍՆ ԵՒ Պ. ՔԻՊԷՐԴ

Բերայի Յունաց Սիլլողոսն հանդիսաւոր գումարում մ'ունեցաւ այս շաբաթ օր, ատենապետութեամբ Տր. Վասիատէսի.

Թէեւ իւր սովորական նիստերէ մին էր այն, սակայն ներկայից մէջ կը նըշմարուէին այն օտարազգի մեծանուն գիտնականք որք Եւրոպայի զանազան կողմերէն եկած լինելով մասնակցելու Սիլլողոսի Գիտական Համաժողովին որ արձակուեցաւ, տակաւին մայրաքաղաքս կը գտնուէին.

Այդ օտարականաց մէջ յիշատակելի են Պ. Հէնրի Քիբէրդ, համբաւաւոր աշխարհագիրը, Պ. Ժան Բալքարի, Փարիզի «Բարձրագոյն Ուսմանց Վարժարան»ի հրապարակախօսութեանց տնօրէնն որ յատկապէս ղրկուած է Ֆրանսայի կրթական նախարարութեան կողմէ, Պ. Մայէր՝ ուսուցիչ Գրացի Համալսարանին, որ նոյնպէս ղրկուած է Աւստրիոյ կրթական նախարարութեան կողմէ, Պալթիմօրի (Ամերիկա) Ճօնս Հոբքինս Համալսարանի ուսուցիչ Պ. Րընէ Կրէկօրի, Պ. Պ. Թ. Ուբէնսքի և Ա. Բիբինըքոֆ ուսուցիչք Օտեսայի համալսարանին, Պ. Ժ. Բէկկէլ ուսուցիչ Բեդերսպուրկի Համալսարանին, Պ. Լամբրոս, ընդհ. քարտուղար Աթէնքի Բառնասս անուն գրական Սիլլողոսին, ևն.

Ատենապետ Տր. Վասիատէս ատեանը բացաւ բանախօսութեամբ մը յորում, համառօտիւ խօսելէ յետոյ Սիլլողոսի նպատակին և քառասուն և հինգ տարիէ հետէ կատարած աշխատութեանց վրայ, գոհութեամբ յիշեց այն ընդհանուր համակրանքն զոր Կ. Պոլսոյ այդ գրական հաստատութիւնը գտած է առ հասարակ Եւրոպայի և Ամերիկայի ամէն գիտնականներէն, համալսարաններէն և Ակադեմիաներէն. և ասոր իբր ապացոյց յառաջ բերաւ այն շնորհաւորական բազմաթիւ ուղերձներն և զանազան երկասիրութիւնները զորս Սիլլողոսն ընդունած էր իւր 25ամեայ տարեդարձին առթիւ. Ատենապետն իւր բանախօսութիւնն աւարտեց ջերմագին շնորհակալութիւն յայտնելով Եւրոպայի գիտական աշխարհին համակրանաց այս պատուական ցոյցերուն համար և բարի գալուստ մաղթելէ յետոյ ներկայ գտնուող օտարազգի գիտնոց ծանոյց թէ Սիլլողոսն իրեն Պատուոյ Անդամ ընտրած էր զՊ. Պ. Ժան Բալքարի, Րընէ Կրէկօրի, Ա. Բիբիքինոֆ և Մ. Լամպրոս.

Տր. Վասիատէս յետոյ խօսք տուաւ Պ. Քիբէրդ.

Գերմանացի աշխարհագիրն ի սկըզբան բանախօսից յունարէն լեզուաւ զոր կը խօսէր բաւական դիւրութեամբ և անսխալ. սակայն ի վերջոյ ներողութիւն խնդրելով որ չէր կարող իւր ուզածին պէս խօսիլ Հոմերոսի և Պղատոնի լեզուն, փափաք յայտնեց ֆրանսերէն լեզուաւ քանի մը բացատրութիւններ տալ իւր վերջին գործոյն՝ այն է Փոքր Ասիոյ աշխարհագրական մեծ քարտէսին վրայ.

Յանժամ Պ. Քիբէրդ ունկնդրաց առջեւ պարզելով այդ մեծածաւալ քարտէսն, սկսաւ հմտալից և գեղեցիկ ատենաբանութիւն մը որ տեւեց իբր մէկ ու կէս ժամ և սքանչացուց բոլոր ունկնդիրները. Պ. Քիբէրդ մի առ մի թուեց այն աղբիւրներն ուստից քաղած էր իւր տեղեկութիւններն, այդ հոյակապ աշխատութեան համար. Ժն դարէն ի վեր հրատարակեալ բոլոր երեւելի ուղեւորաց ծանօթութիւններն և աշխարհագրական գործերն, արդի ժամանակաց մէջ երկրաչափից կատարած խուզարկութիւններն երկաթուղեաց և խճուղեաց պատրաստութեան համար. Հաճոյալից լեզուաւ մը պատմեց իւր իսկ ուղեւորութիւնները Փոքր-Ասիոյ զանազան գաւառաց մէջ, և գիտնական մարդու մը պարզութեամբ, յայտնեց թէ այդ քարտէսը տակաւին ունի թերի կողմեր որք արդէն նշանակուած են և թէ իւր աշխատութիւն, եթէ չունի ուրիշ արժանիք, գոնէ առիթ կ'ընծայէ ուրիշ աշխարհագրաց կատարելագործել անոր թերի կողմերը. Պ. Քիբէրդ յարեց թէ ինքն ալ արդէն պիտի աշխատի այս նպատակաւ և 2 օրէն կը մեկնի մայրաքաղաքէս ի Պէրկամա, երկրին ներսերն ուսումնասիրութիւններ ընելու համար.

Մեծանուն աշխարհագրին ատենաբանութիւնն ընդունուեցաւ եռանդագին ծափահարութեամբք.

Ատենապետն ապա խօսք տուաւ Ֆէնէրի Պատրիարքարանին Մեծ Լօգօթէթ Արիսթարքի պէյի որ կարդաց ուսումնասիրութիւն մը Սպանիոյ արքայական պալատան (որ յէսքիւրիալ) Մատենադարանին, Միջին Դարու մէջ Սպանիոյ գրական շարժման և այն յոյն գեղագրաց վրայ որոց սքանչելի աշխատութիւնք պահուած կան յիշեալ Մատենադարանին մէջ. Այս ուսումնասիրութիւնն, որ գրուած է ֆրանսերէն, հմտալից և պատուական գործ մ'է և անոր ընթերցումն արժանացաւ Սիլլողոսին ներկայ օտարազգի գիտնոց ծափահարութեանց և շնորհաւորութեանց.

Ի վերջոյ Պ. Ժան Բալքարի հաղորդեց ցուցակն Ֆրանսայի գիտնոց այն գործերուն զորս պիտի յանձնէ Սիլլողոսին և քանի մը բառով իւր սքանչացումն յայտնեց այն աշխատութեանց համար զորս Յունաց գրական այդ բարձրագոյն հաստատութիւնը կարող եղած է գլուխ հանել քառորդ դարէ հետէ. յետոյ անձնապէս շնորհակալ եղաւ Սիլլողոսին որ զինքը Պատուոյ Անդամ ընտրած էր.

Ատեանը որ բացուած էր ժամ 8ին վերջացաւ ժամ 11 ին.

* * *

Նոյն երեկոյին, Սիլլողոսի ատենապետը սեղան մը տուաւ Թէփէ-Պաշիի Թագաւորական պարտէզին մէջ, ի պատիւ օտարազգի գիտնոց որք ամէնքն ալ փութացած էին ներկայ գըտնուիլ.

Սեղանին վրայ Պ. Քիբէրդ և Կրէկօրի ուսուցիչն յունարէն, Պ. Բալքարի ֆրանսերէն և Պ. Մայէր գերմաներէն լեզուաւ բանախօսութիւններ ըրին և բաժակներ առաջարկեցին.

Հրաւիրեալք, որք քառասուն և հինգ հոգի էին, կէս գիշերուան մօտ բաժնուեցան իրարմէ.

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ ԵՒ ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ

Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տուեցաւ յոյնական Վ[illegible] լրագրոյ արտօնատէր Էբուէթիս էֆէնտիի, Հէրէքէի արքունի գործարանին տնօրէն Պ. Մարթէլի եւ Կ. Պոլսոյ ֆրանսական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Ժառօզէնքի.

Չորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ յիշեալ դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Պ. Տը Ֆրանի.

Երրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ առողջապահական յանձնաժողովոյ անդամ եւ օգնական քարտուղար Աճմէտ Բաղիպ պէյի.

Չորրորդ կարգի Մէճիտիյէ՝ Գամպրանի մարդանոցին բժիշկ Տր. Միմիի.

Իւլայի երկրորդ աստիճան տրուեցաւ Բերայի ոստիկանապետի օգնական Պօթէն էֆէնտիի.

Սուրիոյ կեդրոնական նախկին դատարանի ընդհանուր դատախազի նախորդ օգնական Մէհմէտ Ալի էֆէնտի նոյն պաշտօնով Աքիա փոխադրուեցաւ.

Պասրայի նախկին դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական Օսման էֆէնտի նոյն պաշտօնով Նէճտ փոխադրուեցաւ եւ նորա յաջորդեց Նէճտի նախկին դատարանի ընդհ. դատախազի օգնական Ապտուլլահ էֆէնտի.

Եաննայի Թէփէտէլէն գաւառակի Գայմագամ անուանեցաւ Բէս-Իւլ-Այնի նախորդ Գայմագամ Մէհմէտ Շէրիֆ պէյ.

ՆՈՐ ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆՆ

Օսմ. կայս. Պանքայէն կ'ըլլալի 550,000 ոսկւոյ փոխառութեան բանակցութիւնք աւարտած լինելով, այս մասին պաշտօնական կայս. Իրատէն ելաւ երէկ և հաղորդուեցաւ Բ. Դրան.

Սոյն 550,000 ոսկւոյ գումարին փոխարէն իբր երաշխաւորութիւն ցոյց տըրուած է յառաջիկայ տարւոյ ոչխարի տուրքը.

Օսմ. Պանքան պայմանագրութեան կնքուած օրը պիտի վճարէ 130,000 ոսկի և հոկտեմբեր ու նոյեմբեր ամսոց մէջ 150,000 ական ոսկի. իսկ մնացեալ 120,000 ոսկին պիտի վճարէ դեկտեմբեր ամսոյն մէջ.

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԱՏՈՒՆ

Ռուսական դեսպան Պ. Նէլիտօֆ կիրակի օրը կայս. պալատ երթալով, պատիւ ունեցաւ Վեհ. Սուլթանին ներկայանալու.

Պ. Նէլիտօֆ շաբաթ գիշեր Պէօյիւքտէրէի ամարանոցին մէջ փառաւոր սեղան մը տուաւ ի պատիւ դեսպանական մարմնոյն.

Սեղանին ներկայ էին աւստրիական, գերմանական և ֆրանսական դեսպանք, անգլ. դեսպանատան գործակատար Պ. Ֆան, Սպանիոյ, Յունաստանի, Ռումանիոյ և Պելճիքայի դեսպանք և քանի մը խորհրդականք ու քարտուղարք.

Ռուսական դեսպանի անդրանիկ որդին որ Բեդերսպուրկի համալսարանաց մէջ աւարտած է իւր ուսումն, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս եկաւ Օտեսայի շոգենաւով.

Պ. Տիմիտրի Նէլիտօֆ պատրաստուած է դիւանագիտական ասպարէզը մտնելու և Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան կողմէ ղրկուած է աստ դեսպանատան կցորդի պաշտօնով.

Թէրսանէի գործարանաց մէջ Նորտէնֆիլտի դրութեամբ շինուած ընդծովեայ ծովառմբակիր շոգենաւակի ծով իջուցման հանդէսը կատարուեցաւ երէկ ժամը 7½ ին.

Սոյն հանդիսին ներկայ էին Ծովային Նախարարն, Տէրվիշ փաշա, շուէտական դեսպանը, դուստրն եւ այլ բարձրաստիճան անձինք, ամէնքն ալ համազգեստիւք. Ծովային զինուորաց վաշտ մը բարեւի կեցած էր և զինուորական նուագածուաց խումբը կը նըւագէր.

Աթէնքի աւստրիական դեսպան Պ. Թրօյթէնպէրկ որ արձակուրդով Վիէննա կը գտնուէր, երէկ Կ. Պոլիս եկաւ ուստից իւր պաշտօնատեղին պիտի ուղեւորի.

Հետզհետէ հաստատութիւն կը գըտնէ այն զրոյց թէ Սըր Էտ. Թօրնթըն ո՛չ եւս պիտի դառնայ իւր պաշտօնի գլուխն և Սըր Ռ. Հուայթ պիտի գայ վարել անգլիական դեսպանատան գործերը.

Սեբաստիոյ կուսակալ Ապտին փաշա հեռագրած է կրթական նախարարութեան թէ արդարեւ Պ. Բ. Ռուբէնեան գտած է հին տաճար մը Ազիզիէ և Հաճըլարքէօյ գիւղերուն միջեւ, ինչպէս ծանուցինք երէկ. Սակայն կ'երեւի թէ տեղական իշխանութիւնք հոգատարած չլինելով պատմական այդ կարեւոր հնութեան պահպանման, ժողովուրդն առեր տարեր է անոր դիւրատար բեկորներն և այս պատճառաւ քանի մը ձերբակալութիւնք եղած են այժմ.

Վիէննայի լրագրաց խօսքին նայելով, Աթէնքի սերպիական դեսպան Պ. Նովաքովիչ Կ. Պոլիս պիտի գայ յաջորդելու Պ. Կրուիչի որ հանգստեան պիտի կոչուի.

Այտընի կեդրոնական նախորդ կառավարիչ Րաղիպ փաշա երէկ մայրաքաղաքս եկաւ.

Ոստիկանութեան վերատեսուչ Քեամիլ պէյ երէկ իւր պաշտօնատեղին գնացած պահուն յանկարծ հիւանդանալով իւր բնակարանը փոխադրուեցաւ.

Դեսպանաց մեծագոյն մասն երէկ Բ. Դուռն երթալով տեսակցեցան Արտաքին գործոց նախարար Սայիտ փաշայի հետ.

Թըռնովայէն գաղթող 600ի չափ իսլամք երէկ մայրաքաղաքս գալով դէպի Գոնիա ուղեւորեցան.

Այս առուր Թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական ազդ մը կը ծանուցանէ թէ Մեծ-Եպարքոսին հրամանաւ թէ՛ ծովու և թէ՛ ցամաքի ճամբով Եէմէնի նահանգը ներմուծելի արմտիքներէն, բրինձէ և այլ այս տեսակ բերքերէ մինչեւ երեք ամիս մաքս չպիտի առնուի.

Եպարքոսական այս հրամանին առիթ տուած է Եէմէնի մէջ արմտեաց գնոյն բարձրացումն որով դուրսէն արմտիք ներմուծելու հարկ տեսնուած է.

Ադրիանուպոլսէն կը գրեն թէ երկրորդ զօրաբանակի սպայակոյտի նախագահ Էօմէր Վէհպի փաշա և հազարապետ Իսմայիլ պէյ Ադրիանուպոլսոյ շրջականները կը շրջին նոր կազմելի պահեստի բանակին բնակավայրն որոշելու համար.

Բարձր. Սպարապետը տեղեկանալով որ կայս. երկրորդ զօրաբանակի 14րդ գունդի առաջին վաշտի հազարապետն ու քարտուղարը զեղծումներ գործած են իրենց պաշտօնին մէջ, հրամայեր է երկրորդ զօրաբանակի հրամատարութեան՝ որպէս զի յիշեալ հազարապետն և քարտուղարն հարցաքննուին ու դատուին պատերազմական ատեանի մ'առջեւ. (Թարիգ)

Մուլքիյէ վարժարանի տարեկան բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի 1 սեպտեմբեր, եւ դասախօսութիւնք պիտի սկսին հետեւեալ երեքշաբթի օրն առաւօտեան ժամը երեքին.

Քաղաքապետութիւնը պաշտօնապէս կը ծանուցանէ թէ հացի գնոյն վրայ այսօրուընէ սկսեալ 5 փարայի յաւելում մը որոշուած է, որով հացագործի փուռերու հացին օխան 50 փարայի իսկ [illegible]ներունը 40 փարայի պիտի վաճառուի.

ԱԶԴ

Օսմ. կայս. Պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան Գուրպան Պայրամի առաջին օրը.

Բէժիի մթերանոցներն ի Ղալաթա, Պոլիս և Իւսկիւտար, ինչպէս և Բերայի խանութը գոց պիտի մնան Գուրպան Պայրամի առաջին օրը.

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐՔ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

ՀՐԱԺԱՐՈՒՄ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ԻՇԽԱՆԻՆ

Բարիզ, 6 սեպտ.

Պէրլինէն Ժուռնալ տէ Տէպայի ուղղեալ հեռագիր մը ցոյց կուտայ անգլիական լրագրաց քննադատութեանց տարօրինակութիւնն, որք կը պարսաւեն Աղէքսանդր իշխանին հեռագիրն առ Ռուսիոյ կայսրն, մինչդեռ Անգլիա ո՛ և է դրական աջակցութիւն մը չէր տուած Իշխանին, ո՛չ իսկ խոստացած էր.

Սոֆիա, 6 սեպտ.

Պ. Պ. Ստամպուլօֆ և Ռատոսլավօֆ ձեռնարկ մ'ըրին մեծ տէրութեանց ներկայացուցչաց քով բողոքելու համար Աղէքսանդր իշխանին հրաժարման դէմ. Յայտարարեցին թէ Պուլկարիա կը մերժէ ռուսական տիրապետութիւնը.

ՊՈՒԼԿԱՐՔ ՊԱՅՄԱՆ ԿԸ ԴՆԵՆ ՌՈՒՍԻՈՅ

Սոֆիա, 6 սեպտ.

Պ. Պ. Ստամպուլօֆ և Ռատոսլավօֆ, իրենց ձեռնարկէն զատ որ տէրութեանց ներկայացուցչաց քով, գնացին Ռուսիոյ գործակատարին մօտ, և յայտարարեցին թէ Աղէքսանդր իշխանը պատրաստ է մեկնելու, բայց պուլկար ժողովուրդն և բանակն, զոհելով իրենց սէրն առ իշխանն, փոխարէն իրաւունք ունին ապահով լինելու հետեւեալ կէտերուն վրայ.

(Ա.) Պուլկարիա չպիտի գրաւուի Ռուսներէն.

(Բ.) Արդի Սահմանադրութիւնը պիտի պահպանուի.

(Գ.) Բանակին պիտի հրամայեն պուլկար և ո՛չ ռուս սպայք.

Ռուսիոյ գործակատարն հեռագրեց ի Բեդրսպուրկ. Պատասխանին կ'սպասուի.

Պէրլին, 4 սեպտ.

Պէրլինի լրագիրք տարակոյս չունին Աղէքսանդր իշխանին մօտալուտ հրաժարման վրայ.

Նացիոնալ Ցայթունկ կը մխիթարէ իշխանը սա նկատողութեամբ թէ փայլուն կերպիւ պարտած է իւր ասպարէզն, իբր իշխան որ սիրայօժար կը զոհէ իւր արժանապատուութիւնը փոխանակ իւր երկրին.

Վոսիշէ Ցայթունկ կ'ըսէ թէ երբեք աւելի անհեղ ճակատագրականութիւն մը աւելի անգութ կերպիւ ջախջախած չէր դիւցազն մը որ տիեզերական համակրութիւն կը գրաւէ.

Պէրլինի Բէօրզէն կէս-պաշտօնական թերթը կը բերկրի հաստատելով թէ դէպքերն իրաւունք տուած են իրեն և ջախջախած են իւր հակառակորդներն. այսօր բացայայտ է թէ եթէ Գերմանիա միջամտէր յօգուտ Աղէքսանդր իշխանին, մեծ պատերազմ մը պիտի գրգռէր.

ԱԶԳ

ՕՍՄ. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ

Կը ծանուցուի 1875 հոկտեմբերէն մինչեւ 1881 դեկտեմբեր 31 Ռումելիի երկաթուղեաց արժէթղթերը չաճող անձանց թէ, Օսմ. Հանրային Պարտուց վարչական խորհրդոյ որոշման համաձայն, 300 Թերշաչեւ մը պիտի վճարուի իրենց ի Կ. Պոլիս միայն իրենց արժէթղթոց Վիճակահանութեանց միջոցին ունեցած արժէքին վրայ։

Առ այս պարտին իրենց արժէթղթերը ներկայացնել Օսմ. Կայսերական Պանքային գրասենեակը ի Պոլիս, Թաբագճըլար փողոց, ամեն երեքշաբթի և ուրբաթ, առաւօտեան ժամ 10 էն մինչեւ 2 (Ը. Ե.)։ Անդ պիտի ստանան վճարման հրամանագիր մը, կանխաւ հաստատելով զայն կնքով մը իրենց արժէթղթոց վրայ, որ այս ձեւակերպութենէն յետոյ իրենց պիտի վերադարձուի։

Կ. Պոլիս, 3 սեպտ. 1886

ԱԶԳ

ԹՈՂԵԱԼ ՀԱՍՈՒԹԻՑ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ

Կը ծանուցուի հասարակութեան թէ, Պոլսոյ Վարչութեան մէջ բացուած գանձէն զատ, օգոստոս 23/4 սեպտեմբերէն նոր գանձ մը բացուած է Պալըքճանէի շէնքին (Դիօշմէ գրասենեակ) մէջ ի Կալաթա, ոսկւոյ հետ փոխանակելու համար վերջերս Փոլշբանոցին մէջ կտրուած արծաթ մանր դրամներն, հետեւեալ համեմատութեամբ եւ պայմաններով.

Մէկ օսմ. ոսկւոյ փոխարէն

1 ղրուշնայով	35 1/2	ղրշ.
2 »	34	»
5 »	33	»
Գումար	102	»

Մէկ օսմ. ոսկւոյ փոխարէն [illegible]

100 1/2	ղրշ.	մէկ ղրուշնոց
101 1/2	»	երկու »
105 1/2	»	հինգ »

Մէկ ոսկիէն վար գումարի փոխանակութիւն չըլլիր։

Դրամները բաց պիտի մնան առաւօտեան ժամ 10 էն մինչեւ ժամ 3 միջօրէէն յետոյ (ի բաց առեալ ուրբաթ եւ կիւրակի օրերը)։

Կ. Պոլիս. 21 սեպտ.

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 26 օգոստոս

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՑ

Լոնտ. (Լոնտրայի վրայ պայմանաւ)	110 1/2
» » » (կարճաժամ)	110 1/8
» Փարիզի » (պայմանաւ)	22 85
» » » (կարճաժամ)	22 92 1/2

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԷԹՂԹՈՑ

Օսմանեան Փոխառութիւնք

			Դահեկան
[illegible] (Միաց. D. 4 թ.)			15 34
Երէկուան գոցուելէն վերջը		»	15 34
Երկրայի մէջ		»	— —
Առաւօտուն բացուելու		»	15 33
Բարձրագոյն գին		»	15 34
Նուազագոյն »		»	15 32 1/2
Կէս օրին		»	15 32
Փոխառութիւն 1858) » 1862)	A. Սերի		22 30
» 1860) » 1863) » 1872)	B. »	»	14 30
» 1865) » 1869) » 1873)	C. »	»	15 33

ԻՒՆԻՖԻԷ Եգիպտական

Երէկ իրիկուան գոցուելու	81 20
Այս առաւօտ բացուելու Գ. Կ.	81 20
Կէս օրին	81 20

ԲԱԺՆԵԹՈՒՂԹՔ

Օսմանեան Պանքայ Գ. Կ. Անգլ. Լ.		3 7
Գրէտի Ժէնէրալ Գ. Կ. Օսմ.	»	5 25
Պանք տը Գոնս.	» »	4 32
Սոս. [illegible]	» »	3 10
Թութունճիւ	»	280
Ռումելիի երկաթուղի	Ֆր.	35 25
[illegible]	»	—
[illegible]	»	63

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտոն, 4 Սեպտեմբեր, ժամ 6 վայր. 15 երկվ.

Անգլ. գոնսոլիտ	100 15/16
Օսմ. » Սերի Դ. բացուելու	14 1/8
» » » գոցուելու	14 1/16
» » » Ա.	22 3/4
» » » Բ.	14 3/4
» » » Գ.	14 1/8
Օթոման 1871	72 3/4
Փոխառութիւն 1877	85 1/2
Գանք Օթոման	9 5/8
Ռուսական փոխառ. 1873	98
Եգիպտական միացեալ (ունիֆիէ)	73 3/8
» առանձ. (բրիվիլէժիէ)	95 1/2
Տայրա Սանիէ	71 3/4
Տօմէնիալ (փոխառ. Րօչիլտ)	93 3/4
Հնդկաստանեան պարտամուրհակ 40/0	— —
Փոխանակութիւն Պարիզի վրայ	— —

Վիեննա, 6 Սեպտեմբեր, ժամ 4 երեկոյ

Փոխանակութիւն Լոնտոնի վրայ	126 50
Օսմանեան երկաթուղի	16 70

Պարիզ, 6 Սեպտեմբեր, ժամ 3 վայր. 45 երկվ.

Գաղղիական Ռանթ 4 1/2 0/0	110
» » 3 0/0	83 32 1/2
Օսմանեան գոնսոլիտէ Սերի Դ. բացուելու	14 37 1/2
» » գոցուելու	14 25
» Սերի Բ.	14 55
» Գ.	14 20
Օսմանեան երկաթուղի	34
» Բէժիի բաժնեթուղթք	— —
Գանք Օթոման	493 75
Գրէտի Լիոնէ	535
» Ֆոնսիէ	1387 50
[illegible]	1232 50
Սուէզի ջրանցք	2040
Ռուսական 5 0/0 1877ի	101 1/4
Իտալական Ռանթ	100 40
Եգիպտական միացեալ	372 50
Սպանիական (արտաքին)	61 1/4
Բրիօրիթէ Թիւրք	355
0/0 [illegible]	— —
Չեք Լոնտրայի վրայ	25 28

ԳԱՒԱՌԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԷ

ՔԱՂՈՒԱԾ

ՄՈՒՇ

6 օգոստոս.— Միացեալ Ընկերութեան վարժարանաց ընդհանուր տեսուչ Սարգեան Մկրտիչ էֆ., յետ կատարելոյ Տարօնի և Ալաշկերտի վարժարանաց տեսչական այցելութեան տարեկան շրջապտոյտը, քաղաքս ժամանեց՝ Միաց. Ընկերութեանց Ներսէսեան և Ազգանուէր Հայուհեաց ընկերութեան օրիորդաց վարժարանին շրջանաւարտուհեաց քննութեանց անձամբ ունկնդրելու։

Ցեղեալ վարժարանաց միամեայ գրաւոր և բերանացի մրցմունք տեղի ունեցան յուլիս ամսոյ մէջ, ի ներկայութեան բազմաթիւ ունկնդրաց։ Տաճկերէնի, Երկրաչափութեան, Աշխարհագրութեան եւ Դրահաշւոյ քննութեանց հրաւիրեալ էին նաեւ կառավարական բարձր պաշտօնեայք. զինուորական հրամանատար Վահէ Ապտուլլահ փաշան յատուկ քննութեանց բանախօսութեամբ մը դրուատեց աշակերտաց յաջողակութիւնն, գոհունակութիւն յայտնեց Միաց. Ընկերութեանց, եւ գովեց տեսչութիւնն ու դասատուներու ջանքերն։ Նոյնպէս և բարեմաղթութիւնք տեղի ունեցան վասն անդին կենաց մեր Օգոստափառ Ինքնակալին։

Օգոստոս 1ին սկսան շրջանաւարտ սաներու և սանուհեաց վկայականի բերանացի մրցմունք։ Տեսչութիւնն շրջապատեալ իւր օգնականով և ուսուցչական դասու. մարմնով կը կազմէր վարժապետական քննիչ յանձնաժողովն, ըստ նոյն ընկերութեանց դպրոցական յայտագրի. քննուեցան աշակերտք եւ յաջող պատասխաններով ուրախացուցին զհանդիսականս. Միաց. Ընկերութիւնք չորրորդ շրջանաւարտները կ'ընծայէին Մշեցւոց, իսկ Ազգ. Հայուհեաց ընկերութիւնն իւր մեծագոյն բարեգործութեան առաջին նախախայրիքն, առաջին սանուհի շրջանաւարտները կ'ընծայէր, որք էին՝

Աղնուհի Օրիորդք,

Արուսեակ Մանուկեան, Տիրուհի Միսաքեան, Մարմար Ամատունի, Շողակաթ Աւագեան, Մարիամ Մելիքեան, Բրաբիոն Յարութիւնեան, Լուսիա Կարապետեան, Նարթուհի Հայկունի, Անգին Տ. Զաքար, որոց առաջին չորսն արժանացան վկայականի։ Յուլիս 3 ին կիւրակէ առաւօտ մեծագոյն օր մ'էր Մշեցւոն, օրիորդք խուռն բազմութեան մ'առջեւ քննուեցան ինչ ինչ առարկայից մէջ և կատարեցին կարի, ձեւի և ասեղնագործութեան փորձեր. շըրջազգեստ մը պատրաստեցին, մին կը չափէր, միւսը կը ձեւէր, մի այլ մեքենայով կը կարէր և ուրիշ մը ձեռքով. զարմանալի ճարպիկութեամբ մէկ ժամէն պատրաստեցին շրջազգեստն եւ հագցուցին ընկերուհիներէն միոյն որ վրայ փորձ բրած էին. Նախապէս հրաւիրեալ էին արդէն տեղւոյս եւրոպական զգեստներ պատրաստող դերձակներ, որք ուշի ուշով քննեցին օրիորդաց չափելու, ձեւելու և կարելու փորձերն և միաբան հիացում ու շնորհակալութիւն յայտնեցին Պատ. Տեսչութեան. շրջանաւարտ օրիորդք աւարտելով իւրեանց քննութիւնք ըստ յայտարարութեան Ընդհ. Տեսչին կատարուեցան շրջանաւարտներ։ Տխուր տեսարան մ'եկաւ փակել հանդէսն, զի օրիորդք մեկնման պահուն յարտասուս փղձկեալ չկամէին մեկնիլ վարժարանէն, իւրեանց ուսման խանձարուրէն։

Իսկ մեք, խեղճ Մշեցիքս, տեսնելով այդ լուսանշոյլ շառաւիղներն՝ որք մեր ընտանեկան խաւար պարտէզները կուգան զարդարել, տեսնելով այդ արշալոյսի աւետաբեր ճաճանչներն որք կուգան մեր ընտանեկան կեանքը լուսաւորելու և խաւար յեղափոխելու, որ նաչէն և կրթեալ մայրեր լինելու, ներկայիս իբր Թարգման կը կանգնիմք բազմաթիւ անկեղծ զգացումներու որք զանգուած են աղօթից մրմունջներով և երախտագիտական խորին արտայայտութեամբ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի

ՆԻՒ-ԵՈՐՔ, 7 օգոստոս

Անհետացեալ հայ կին մը.— Հայ քարոզիչ մը ի Նիւ-Եորք.

Պ. Վարդեվար Իսկեան հինգ տարի առաջ կ'ամուսնանայ գեղանի օրիորդի մը հետ ի Կեսարիա։ Ամուսնութենէն մի քիչ վերջ բարեբաստիկ ամուսինը կը թողու իւր կինը եւ կը պանդխտի ի Նիւ Եորք, բայց սիրտն ի հայրենիս է ուր արդէն առաջին սիրոյ գրաւականը թողած է. իւր մեկնելէն վերջ մանչ զաւակի մը հայր լինելու աւետիսը կ'ունենար։ Պ. Վարդեվար անհամբեր է, ուստի այս տարի բարեկամի մ'ընկերակցութեամբ իւր կինը Կեսարիայէն Նիւ-Եորք բերել կուտայ։ Ուղեւորը անգղիական շոգենաւով մը կը մեկնին Պոլսէն գրեթէ մէկ ու կէս ամիս առաջ։ Տոմսերն առաջին կարգի են։ Շոգենաւը մինչեւ Ճիպրալթար ողջամբ կը բերէ հայ ճամբորդներն, իսկ Ճիպրալթարէն մեկնելէ յետոյ կինն յանկարծ աներեւոյթ կը լինի շոգենաւէն։ Այս խորհրդաւոր անցքի մասին հետեւեալը կը պատմէ Տիկնոջ ուղեկիցն որուն համար կ'ըսեն թէ վստահելի մի անձ է. գիշեր մի մանկիկին լացի ձայնը կը լսէ յանկարծ, ու կ'ըսէ թէ մայրդ արթնցուր. «մայրս հոս չէ» կը պատասխանէ մանկիկը. ուղեկիցը կ'ապշի, կ'արթննայ ու կ'սկսի շոգենաւը տակն ու վրայ ընել։ Ի զուր։ Նաւապետը, Նաւաստիք ու ծառայք կը քննեն ամեն ծակ ու ծուկ մինչեւ թաքուն ամբարներն, բայց անօգուտ. Տիկինը չկար։ Հետեւեալ առաւօտ նաւապետը կորուսեալ Տիկնոջ կօշիկները կը յանձնէ յիշեալ ճանապարհորդին։ Այդ կօշիկները մին միւսի մէջ թեմուած էին։ Նաւապետը կ'ըսէ թէ ինքը կօշիկներն իրարու մէջ է անցուցած։

Շոգենաւը Լիվըրբուլ կը հասնի. ուղեկիցն առանց կառավարութեան լուր տալու կ'ուղեւորի Նիւ-Եորք մանկիկին հետ։ Դիւրին է երեւակայել թէ ինչ սրտաճմլիկ տեսարան մ'եղաւ երբ մանկիկը ներկայացաւ առանց մօր. խեղճ Վարդեվարը չուարած ինչ ընելիքը չգիտեր այժմ։

Տիկնոջ ուղեկիցը կը պատմէ թէ Տիկինը բռնուած լինելով ծովային հիւանդութենէ, քանիցս մեծկակ ծակի մ'առջեւ գնալով ինքզինքը հանգստացուցած է. կը կարծէ թէ նոյն չարագուշակ գիշերն ալ Տիկինը նոյն ծակին առջեւ գնացած գլով և ծովն ալ ալեկոծեալ լինելով չուարած և յովհեան գլորած է. . . . Բայց սակայն անհաւանական կը թուի այս կարծիք, քանի որ նաւու մ'առաջին կարգի սենեակներուն մէջ ինքզինքն հանգստացնելու համար յատուկ դեղեր կան։ Եւ մանաւանդ գաւառացի տիկին մը գիշեր ժամանակ չհամարձակիր բնաւ այդպիսի ծակի մը եզերքը մօտենալ։

Ցաւալի է որ Պ. Վարդեվար Իսկեան Տիկնոջ ուղեկից անձը քննութեան կ'ենթարկէ ու դատ կը բանայ նոյն շոգենաւի ընկերութեան ու նաւապետին դէմ. շատ հաւանական է որ այն ատեն լոյս մը սփռուի այս աղօտ, խիստ ցաւալի ու հետաքրքրական դէպքի վրայ։ Չմոռնանք յիշել թէ գժբաղդ Տիկնոջ արտաքոյ կարգի գեղեցիկ էր։

—

Պ. Աբգարեան անուն անձ մի կայ ի Նիւ-Եորք որ մկրտական եկեղեցւոյ մը օժանդակութեամբ հայրենիք պիտի վերադառնայ։ Անցեալ գիշեր բարեկամներէս մին 57րդ փողոցէն անցած ատեն, նոյն տեղի Մկրտականաց ժողովարանը կը մտնէ։ Քարոզիչն հայու մը խօսքը կ'ընէ իւր քարոզին մէջ և կ'ըսէ թէ Պ. Աբգարեան պիտի խօսի այս երեկոյ։ Քիչ յետոյ Պ. Աբգարեան բեմ կ'ելնէ և նոյն բարեկամիս բառերն նայելով մեր ազգի վրայ տեսակ մը ծայրայեղ ու անհիմն բաներ կը պատմէ։ Աբգարեան կը խօսի Ռուբինեանց վերջի թագաւորին վրայ. քանի մը վկայութիւններ կը բերէ Աստուածաշունչէն, և այլ տեղեկութիւններ տալով Պոլսեցի հայոց վրայ կը վերջացնէ իւր խօսք։ Երբ ատենախօսն տեղացւոյ մը միջոցաւ կը ծանօթանայ յիշեալ բարեկամիս հետ, կ'ըսէ թէ յառաջիկայ կիրակի (այսօր) կէս օրէն վերջ հայերէն լեզուաւ քարոզ պիտի խօսի և հայերէն (կրօնական ի հարկէ) երգեր պիտի երգուին և կը հրաւիրէ զինք իւր բարեկամներով մէկտեղ։ Երբ բարեկամս առաջին անգամ ինձ պատմեց այս դէպք սաստիկ բարկացած էր Աբգարեանի քարոզէն և կ'ըսէ թէ մի քանի հայ միանանք ու պէտք եղած ինչ ինչ բացատրութիւններ հրատարակել տանք տեղական լրագրաց մէջ, որպէս զի այսպիսի անձինք այլ եւս չկարողանան խաբել ամերիկացիները, նըսաստացնելով խեղճ հայի անունն, որ մուրացիկութեան հոմանիշն է դարձած։ Վա՜յ այդպիսի անձանց . . . .

Հ. ԵԿԻՆԵԱՆ

ԱՄԲԱՍՏԱՆԱԳԻՐ

ՎԱՆԱՅ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՏԱԽԱԶԻՆ ԸՆԴԴԷՄ ԲԱՆՏԱՐԿԵԱԼ ՀԱՅՈՑ

—

(Պատճէն)

Վան վիլայէթի մահքէմէի
իսթինաֆիէսի
Միւտտէի ումումիլիկի

189

Վան մէրքէզ միւտտէի ումումի մուաւինլիկի վէքեալէթինտէն իրսալ օլունմուշ հէյէթի իթհամիյէյէ դրալան օլունան էվրագը թահգիգիյէ վէ միւթալեանամէ գարարնամէսի մէլֆուֆաթընտան միւթալեա օլունուպ իւզրէ, Վանտա քէյին էրմէնի քիլիսէլէրինտէ պուլունմաքտա բուհանէ վէ ճիւաննի միլլէթ մէքթէպ ալայարընտա հէր օն սէնէտէ [illegible] օլունան [illegible] իճապլընտան պուլունտուղը հիւքմէ, [illegible] խուրջուղ [illegible] րուհանի էրմէնի բաթրիգխանէսինտէն [illegible] ումումի [illegible] էնիտէն [illegible] վէ թայինի [illegible] ֆիյաթը [illegible] մէզքիւր [illegible] եօզ [illegible] օլունան [illegible] տոխինտէ սըղըլըղըրըղճա իֆայի մուամէլէ օլունուպ, ահօրթ քիլիսէտէ, եանի, եէնի վէ Նորչէն վէ Տէրէ վէ Վարդան քիլիսէլէրինտէ իճթիմա խալին էհալիի էրմէնիյանէն պիր գըսմը պաթէն տաիրէյի թասավվուրա ալըրդըլարը վէճհ իլէ, ինթիլասըն տաէմը իճրասընը պիլիլթիզամ պունլարըն իչինտէ պարը էչխաս միւսէլլահ օլտուղու հալտէ, ճիւմէսի պիրտէն տիկէր Թարաֆըն իգլիրինէ հիւճիւմ վէ տարպ իթմէք, վէ րէյ Թօբլանմաղա մախսուս սանտըղը գըրմաղ վէ րէյ քեաղըտըլընը վէ վաղ վէ Նասիհաթ իթմէք խոթէյէն ումուր բուհանիյէ մէմուրլարընը վուրմէն մէն իյէմէք վէ սայիչը մահալիյէյի մուհաֆազայա մէմուր օլան ասաքիրը նիզամիյէ վէ ժանտարմալարը հէօրտուքլէրինտէ, մուզայիրի գանուն հարէքէթտէ պուլունմամալարը լազըմ կէլիր իքէն, պունլարա գարշը տուրարագ թաշ աթմագ վէ սայիչի մահալլէնին խիլալընը իխթաճ իտէր թէֆէվվիւհաթ վէ մուամէլաթա ճիւրաթ իթմէք, վէ Բաթրիգխանէնին մէզունիյէթինի թէէխիրէ սայիս պիր կէօնա էմր եօղ իքէն պիր կիւն էվվէլ Թախտիչը էզհան ինթիլասըն թէէխիրինէ սայիր խիլաֆը վաղը թէլէկրաֆ նէշր իթմէք վէ 20 եաշընտան աշաղը սինն պուլունանլարըն ինթիխապտա պուլունմասը գաիտէլէրի իճապընճա ճայիզ օլմատըղը հալտէ Թօբլատըգլարը սիւպեանը մէզքիւր քիլիսէլէրէ տոլտուրուպ, Թաշ աթտըրմագ կիպի մուգոււլը արգու օլունմայան մուամէլաթտա պուլունմագլա պէրապէր, ասաքիրը նիզամիյէ զապըթանընտան օլուպ մուհաֆազաի ասայիշէ մէմուր օլալարտան, Վանըը միւլազիմ Սիւլէյման աղայը, վէ նէֆէրաթտէն Ասլէէֆէնտիյը Մէհմէտ վէ Երզրումլը Օսման վէ Հիւսէյին վէ Բէքիր իլէ էֆրատը էհալիտէն սալըգ սանտըգճըլար Մարգար վէ Քէչիշ օղլը Մարտիրոս եէնի քիլիսէտէ տարպ վէ ճէրհ էյլէմէյէ օլտուղլարը միւսեյելլու, Վարդան քիլիսէսինտէ տախի նիզամիյէ էֆրատընտան տուրան վէ ժանտարմա Նուսրէթը տարպ վէ ճէրհ էյլէմէլէրինտէն եօն այագ վէ միւմիզ վէ Երսայը Փէսսարընտան պուլունմալարընտան տօլայի, զարիֆ Թարաֆընտան եէնի քիլիսէտէ տէրտէզէ խոփէն Նատան օղլու Օհաննէս, վէ Բէնէր օղլու Գրիգոր վէ Ժամքոչ օղլու Կարապետ վէ Արագէլ օղլու Ռուբէն վէ Դաւիթ վէ Օսեան օղլու Նշան վէ Ծիվճէնի օղլու Նշան վէ Ծէրաբ օղլու Կարապետ իլէ Փիրարի օլուպ ուսուլ մուհաքէմաթը ճէզայիյէ գանունունը մուզգաթէրինի եիւզ տօքսանիննի մատտէսի հիւքմինէ հազըրընտա թէպլիղ մուզէքքէրէսի վէրիլէն Սիմոն օղլու Վահան վէ Կէս օղլու Թումաս վէ Օսեան օղլու Գէորգ վէ Զէպարեան օղլու Փանոս վէ Թորոս մէզ օղլու Մկրտիչ վէ Վարդան քիլիսէսինտէ պուլունան Քոթիլեան Մինաս, վէ Կարապետ օղլու Ակօս վէ Ծիրէցհ օղլու Յաչիկ վէ Գալուք օղլու Բէլօս վէ Ենօք վէ Գէորգ օղլու Կարապետ վէ Սիմոն օղլու Սահակ վէ Մանուկ օղլու Օհաննէս վէ Մանուկ օղլու Կարապետ վէ Բէչիր օղլու Պօղոս վէ Բաղտասար Կարապետ օղլու Օհաննէս վէ Ծօնուէլ օղլու Յակոբ վէ Փիրարի Համաեակ Ատոմեան վէ Բէչիր օղլու Տիգրան վէ Բէչիր օղլու Մարկոս, վէ Տէրէ քիլիսէսինտէ պուլունմուշ տէրտէզէ խոփէն Մանուկ օղլու Նազարէթ վէ Արթին օղլու Մարգար իլէ պունլարըն րէֆիքլէրինտէն օլուպ փիրարի Գաղդան Բանոս օղլու Յովհաննէս վէ Նորչէն քիլիսէսինտէ տէրտէզէ խոփէն Երեմիա օղլու Յովհաննէս վէ Լևի օղլու Կարապետ վէ Շահք օղլու Մկրտիչ վէ Թէրզիտըղը օղլու Մկրտիչ վէ Նաճար օղլու Յակոբ վէ Բէնէրլը օղլու Մկրտիչ վէ Վարպետ օղլու Փանոս վէ Երեմիա օղլու Աւետիս վէ Գրիգոր հագգըլարընտա իճրա գըլընան թահգիգաթը խոթինթագիյէ նէթիճէսինտէ էսամիսի եազըլըտա պուլունան 40 նէֆէր մազնունլարտան Երեմիա օղլու Գրիգոր վէ Մանուկ օղլու Նազարէթ վէ Ծօնուէլ օղլու Յակոբտան մաատատիրին եանի մէվգուֆ վէ Փիրարի պուլունմալարըն խիւսուսը վէ խիճութը մէճէէնէսինի տէլալէթի իլէ մէվգուֆ սուրէթ կէլէն 4 նէֆէր իլէ քէրինտէն պիրինճիսի սայիրէ մահալիյէյի խիլալը էհալիյի իչքիշտիրի իլէ մուգաթէլէ իթտիհաթ էֆքեարը իլէ իթթիֆաքը խաֆիտէ պուլունտուղլարը վէ պու իթթիֆաքըն էսասը իճրայէսի թէհիյէ պըմինամա էֆալ վէ թէսայիպը լազըմէյէ տախի միւտախէլէթ իթմիշ օլտուգլարը հալտէ հիւքիւմէթէ Սէնիյէնին թէսայիրի հաշինէսինի թէմինի իլէ պու հագգըն փիլիյէն իճրա աիրէնիսինէ կէօթիւրիւլմէմիշ օլմասը վէ իքինճիսի տախի էհալիի մէմուաթէնին րէյ յինէ միւրաճաաթլէրէն էյլէ ումուր րուհանիյէ մէմուրլարը Թարաֆընտան ալընլէրի իճապընճա իճրասը իթմէկիւլ վայ վէ նասիհաթընտան մէնինէ քըյամ խաղլէսի վէ իւչիւնճիսի, սայիչը մուհաֆազայա մէմուր օլան ասաքիրը նիզամիյէ վէ ժանտարմալարընա, իճրայի մէմուրիյէթ հալինտէ իքէն գարշըլը թաշ ատըլմագլա սիւրաալէր, պունլարտան Լուսանի աշաղ խոյն գալիլթ վէ նէֆէրաթ իլէ Էֆրատը էհալիտէն Մարգար վէ Մարտիրոս վէ Տուրսունը տարպ վէ ճէրհէ վէ պաղըրընն էլէֆէնտէն սիլահլարընը ալմաղա ճիւրաթ էյլէմիշլէր, վէ տէօրտիւնճիւսիւ տախի պաղըրընն իւգէրինտէ սիլահ օլտուղու հալտէ էֆրատը Էհալի իւվէրինէ սիլ հիւճիւմ տարպ իթմէքլէրի ֆիգայինսինտէն իթտիպար վէ մասիւմքէր քիլիսէյէ պուլունանլարըն օլուսու տասո քիլիսէտէ միւթէճէսիր օլտուղու սարպէ վէ ճէրհօտ վէ մուամէլէթը սայիրէտէ իւզտիկէրինէ միւժի ինթիֆաքը իլէ փաղը միւթէճասէրէ թիճարէտսանէ պուլունմասընա վէ մէրգումունըն պըր օլան հարէքէթլէրի խէ սաայիշը մահալիյէյի խիլալ վէ էհալի էէքսիիսէրի իլէ մուգաթէլէյէ սէւքէտմէք մաղսատը իթթիֆաքը խաֆիտէ վէ պէրմինիլմը մուհալէֆէթ մուամէլէյէ ճիւրաթլէրի մէվլէրինէ օլուպ, պու խէ Գանունը Ճէզանըն 54 նճի մատտէսինին փըգրայի էվվէլէսի հիւքմինէ միւթէմէյիլ էֆալը ճինայէտէն կէօրիւլմէնէսի մէյտան ; մէրգում 37 նէֆէրին փըգրայի մէզքիւրէ հիւքմինէ թէվֆիգէն իթհամլէրի վէ ինթիխապըն իճրասը գըմընտա րէյ վէրմէք խոթէյէն Թարաֆըն տախի, մազնունը ալէյհիմ մուգապէլէ եէտիրիքլէրի խիլալը խուլմէչ խուստէ, պու պապտէ պիր կէօնա [illegible] պուլունան օլմատըղը [illegible] մուամէլէյէ ճիւրաթ [illegible] մէրգումունըն [illegible] Երեմիա օղլու Գրիգոր վէ Մանուկ օղլու Նազարէթ վէ Ծօնուէլ օղլու Յակոբն պէրմուճիպը գարարնամէ [illegible] թէհիքէսինին [illegible] թէվգիֆլէրինէ [illegible] մահքէմէյէ [illegible] թէհտիթ [illegible] իթհամ [illegible] թէվգիֆլէրինէ [illegible] թէվֆիգան [illegible] հէյէթինին [illegible] թէէյլիլ վէ իթմա գըլընտը։

302 աղուսթոս 9, 303 զիլգաադէ 21

Մէվգուֆը մէրգումունէ թէպլիղ օլունմասը լազըմ կէլէն իւղու սուրէթ սալըմա մուվաֆագ էր։ ՆԱՖԸԶ

302 աղուսթոս 11, 303 զիլգաադէ 23

ՏՊԱՐԱՆ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆՑ

—

ՏԱՐԵՐՔ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴԵԱԼ

Յօրինեաց

Հ. ԴԱՆԻԷԼ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

Դասագիրքս ամեն փափագելի յատկութիւններն ունի ուսուցչի մը և աշակերտի մը սիրելի ըլլալու.— մեծակշռական տեղեկութիւնք՝ ըստ վերջին հրատարակութեանց կոծայի. ի թուային մասին՝ մեծ ճշդութիւն, մանրամասն համառօտ ծանօթութիւնք յետին պատերազմաց և անցից եւրոպական աշխարհաց. առանձին յաւելած մը տէրութեանց տարածութեան, բնակչաց, մայրաքաղաքաց և անոնց բնակչաց, գործոյս տպագրութեան ժամանակ եղած ամենամոր հրատարակութիւններէ քաղելով.— և այս ամենն՝ ամփոփեալ փոքրատար գրքուկի մը մէջ, 300 էջերով, զորս կը զարդարեն գրեթէ 200ի չափ մանր պատկերներ՝ ամեն թղթոյ մը վրայ, որ թերևս դպրոցական գրասեղանին համար չըլլայ յարմարութիւն հանդուրժէ. Այնչափ ամենահաճոյ է դասագիրքս իւր ամենայն մասամբն, որ հասարակաց կրթութեան պաշտօնեայն, Մինիֆ բաշա, առիթ մը տեսած ըլլալով զայն՝ շատ ախորժեր է և գովեր է Մեծ. Թովմաս Թերզեանին, և ուղեր է եւ հատ մ'ունենալ, առ որ առաքուեցաւ գեղեցկակազմ։

«Աշխարհագրութեանց մասին շատ աւելի հարուստ ենք՝ երեք դասագրքեր կ'ուսուցանենն մեզ այդ գիտութիւնն . . . սակայն բաղդատութեան մտնելու, դիտել տանք թէ՛ երեքէն յարմարագոյնը Մխիթարեան Միաբանութեան դասագիրքն է, ըստ որում թէ՛ ընդարձակ և թէ՛ նորագոյն տեղեկութիւններ կը պարունակէ» (Մասիս)։

Գինն է 5 դահեկան

Կը վաճառուի՝ Մխիթարեանց գրասենեակն ի Սեղլոս խան, և ամեն հայ գրավաճառաց քով։

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՄՈՒՏՔ

—

ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Սեպտեմբեր 1, օր երկուշաբթի, կը վերաբացուի վարժարանս և 3ին, օր չորեքշաբթի՝ կ'սկսին դասախօսութիւնք. ուստի աշակերտուհեաց պարտաւորութիւնն է նոյն օրին ներկայ գտնուիլ ի վարժարանի։ Ազգայինք՝ որոց փափաքն է իւրեանց աղջիկ զաւակունքն յանձնել վարժարանիս դաստիարակութեան, ամսագլխէն սկսեալ ամեն օր կարող են տեսակցիլ տնօրէնութեան հետ ի վարժարանի։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Մ. Ս. ՄԵԶՊՈՒՐԵԱՆ

15 օգոստ. 1886
Իւսկիւտար-Իճատիէ

ՌՈՊԵՐԹԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Սոյն վարժարանիս յառաջիկայ տարեւն պիտի սկսի սեպ. 3/15 ին։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել ի վարժարանն, Րումելի Հիսար։

ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿՆԱՑ

ՅԻՒՍԿԻՒՏԱՐ

Սոյն վարժարանին, որ տասն տարիներէ հետէ անընդհատ յառաջադիմութեամբ և կանոնաւորութեամբ կ'աւանդէ Նախնական և Երկրորդական ուսմունք, պարապոյ աւուրք կը լրանան յառաջիկայ Սեպտեմբեր 1, Երկուշաբթի օր։

Ուստի աշակերտք պարտին վերադառնալ ի վարժարան նոյն օրէն մինչ Սեպտեմբեր 9, երեքշաբթի առաւօտ, յորում տեղի պիտի ունենայ դասախօսութեանց վերսկսումը։

Նոր աշակերտաց ընդունելութեան համար Սեպտեմբեր 1էն սկսեալ, Տնօրէնութիւնն ամեն օր պատրաստ է տեսակցիլ ծնողաց հետ վարժարանին մէջ։

Հիմնադիր-Տնօրէն
Ռ. Յ. ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

1886 Օգոստոս 12 6—8

ԱԶԳ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀՈՄ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ ՀԱՄԱՐ

ՅԻՒՍԿԻՒՏԱՐ, Կ. ՊՈԼՍՈՅ

Այս վարժարանին դպրոցական տարին կ'սկսի սեպտ. 3/15 ին, չորեքշաբթի օր։ Դասատուութիւնք կ'ըլլան Անգլիերէն, Գաղղիերէն, Հայերէն, Յունարէն և Պուլկարերէն լեզուներով։ Աւելի մանրամասնութեանց համար պէտք է դիմել նամակաւ առ ՄԻՍ ԲԱԹՐԻԿ։

ՊԱՅՊԸԼ ՀԱՒՈՒԶ, ԱՄԵՐԻԳԱՆ ԽԱՆ
Միւհէնտիսլէր եօգուշու, Կ. Պոլիս.

8—10

ԻԼԱՆ

—

ՇԷՀԻՐ ԷՄԱՆԷԹԻ

Էթմէք ֆիաթընըն մըզեաս օլան տագիգ ֆիաթընըն չըւ արալըգ թէրագգը իթմէսի ճիհէթիլէ պիթթէքրար պիր չուվալ ունըն 91 ղրշ. իւզէրինէ եապըլան հիսապ վէ մուվազէնէսինէ կէօրէ էթմէքին գըյյէսինէ 3 փարա զամմը լազըմ կէլէրէք, եարընքի կիւնտէն իթիպարէն էթմէքին գըյյէսի 30 վէ սիմիտին էթմէքինին պիր միւթաատ 10 փարա նոգսանը իլէ 40 փարայա սաթըլմասը մէճլիսը էմանէթճէ գարարկիր օլմըշ վէ քէյֆիյէթ իլանը պէլէտիյէ միւտիրանըլնա թէպլիղ խուսուսը օլունդու իլան օլունուր։

25 աղուսթոս 302

ԻԼԱՆ

—

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱԻ ՇԱՀԱՆԷ

Երղագ անպարընա ալընաճագ չալը վէ ասի ֆասուլեանըն մինագասանա էյլուլը րումինին իւչիւնճիւ չարշէնպէ կիւնիւ պաշլանաճաղընտան, իթայա թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէն իթիպարէն բազար վէ չարշէնպէ կիւնլէրի Խազինէի Խասսաի Շահանէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

24 աղուսթոս 302

1—3

ԻԼԱՆ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ

Պէրիննճի Նէվ Իզմիր փամուղը գըյէյի ճէտիտ էքի իւզ պին, պէշէր գըյէսի եէտի ղուրուշ օն փարայա։

Այ եըլըըզը քէպիր մատէն փուլ ատէտ էքի եիւզ ալթմըշ ալթը պին, պէշէր կրօսսար օն պիր ղուրուշա։

Թօփ ալամէթլի քէպիր մատէն փուլ ատէտ օթուզ պին, պէշէր կրօսսար օն պիր ղուրուշա։

Նիւմէրօլը քէպիր տիւյմէ ատէտ տէօրթ միլիոն էքի եիւզ եէտմի տէօրթ պին պէշ եիւզ, պէշէր կրօսսար օն պիր ղուրուշա։

Պէյազ գապարա ատէտ ալթը պին, պէշէր կրօսսար օն ղուրուշա։

Այ եըլըըզը սաղիր մատէն փուլ ատէտ եիւզ պին, պէշէր կրօսսար ալթը պուչուգ ղուրուշա։

Սաղիր տիւզ տիւյմէ ատէտ եիւզ օն պէշ պին, պէշէր կրօսսար տէօրթ պուչուգ ղուրուշա։

Թէնէքէ փուլ ատէտ էքի միլիոն, պէշէր պին ատէտի տօգուզ պուչուգ ղուրուշա։

Քէպիր սարը թէլ բօփճա չիֆթ էքի եիւզ օն պէշ պին պէշէր պին չիֆթի ալթմըշ պէշ ղուրուշա։

Սաղիր թէլ բօփճա չիֆթ եէթմիշ պին, պէշէր պին չիֆթի եէտի ղուրուշա։

Մուղլագա էֆրատը իչին Նէվինձատ քէպիր տիւյմէ ատէտ օթուզ պիր պին, պէշէր ատէտի օթուզ փարայա։

Պէգ փապըգայի Հիւմայունը իլէ էլպիսէ անպարը իչին չուբուխը մուգաբբէրէ վէ իթթիխազ օլունան Նիւմունէլէրինէ թէվֆիգան միւպայէա օլունմագ իւզրէ մէզգիւր մինագասայա գօնուլան պալատէ մուբադդամ օն պիր գալէմ էշեա ֆիյաթը մուբադդամսէրի թալիպլէրի եօգլաէթմէք օլուպ, էյլուլը րումինին օնունճու չարշէնպէ կիւնիւնէ գատար պէշէր կիւն մինագասալէրի պիլ իճրա մէզգիւր կիւնտէ գարարը գաթիսի վերիլէճէկինտէն, իթայայա թալիպ օլանլարըն վէ օն պիրինճի բէնչշէնպէ կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ բաղլըպ պուլունանլարըն մագամը Սէրասքէրի լէվազըմաթը ումումիյէ տայիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

25 աղուսթոս 1886

1—3

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐԹՀ ԲՐԻԹԻՇ ԸՆԴ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 5,591,956
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 1,718,462

ՆՈՐԹՀԸՐՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 3,000,000. ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ 2,993,181
ՀԱՍՈՅԹ 1884 ՏԱՐՒՈՅ 828,858

Ընկերութիւնքս Պոլսոյ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վստահելի ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար զիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչև ցարդ տուժած վնասին 11,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ Անգլ. Ոսկի 500,000 — ՄԱՐԻԹԱՅՄ — ՊԱՀԵՍՏԻ ԴՐԱՄ Անգլ. Ոսկի 120,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամածրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոյ և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ ուզողք կը հրաւիրուին դիմել Ղալաթիա Գոմիսիոն խանի անկիւնն երկաթէ կամրջին վրայ նայող սենեակն, առ **ԳԱՌՆԻԿ Յ. ՍԵՐՈԲԵԱՆ** Գործակալ Կ. Պոլսոյ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեանց։

---

46 տարուան յաջողութիւն—39 վարձատրութիւն, որոց 17ն ոսկի միտալ

KICQLÈS

ԱՆԱՆՈՒԽԻ ԱԼՔՈԼ

Ամենալաւ դարմանն մ'է մարսողութեան, ստամոքսի և գլխու ցաւերու համար ևն։ Անանուխի մաքուր ոգին է այս, որ հեշտահամ, առողջարար և դիւրագին ըմպելիք մ'է, անհրաժեշտ տաք երկրաց մէջ. Նմանապէս զգուշութեան զօրեղ միջոց մ'է համաճարակ հիւանդութեանց համար։

Կը ծախուի ամեն լաւ դեղարանաց մէջ. ՊԱՀԱՆՋԵԼ Ռիքլէսի անունն ի Լիոն, Ֆրանսա։

ԳՈՒԻՆ

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ՌԻԼԱՅԸՆՍ

Ծովային ապահովագրութիւն։ —Դիմել առ գործակալութիւն ընկերութեան, Պ. Ժ. Վ. Ուիթոլ, Ուիթոլ խան Պաղչէ-գաբու Պոլիս. կամ Ղալաթիա Մէրթեպանի փողոց Իզզէթ բաշա խան թիւ 6։ 507

ԽԱՐԻՍԽ

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԵԿԱՄՏԻՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.

Ի ՎԻԵՆՆԱ Հաստատեալ 1858ին

1883 Դեկտեմբեր 31ին երաշխաւորեալ հասոյթն էր 80,711,893·45 Ֆրանք։

Ապահովագրել տուող անձինք մահուան պարագային մէջ տարեկան բաժիններէն ‰ 25 շահ կ'ընեն։

Ապահովագրել տուող անձինք կենաց պարագային մէջ ապահովագրեալ դրամագլուխներէն մինչև 41 ½ % շահ կ'ընեն։

ԽԱՐԻՍԽ ընկերութեան կատարած գլխաւոր գործողութիւնք են.

Ա. Ապահովագրութիւն մահուան պարագային մէջ. Օրինակ.

35 տարեկան անձ մը 286 Ֆրանքի տարեկան բաժին մը կը վճարէ իւր ժառանգորդաց ապահովելու համար 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը, վճարելի իւր մահուանէն յետոյ և որ իրեն իրաւունք կուտայ շահուց մասնակցիլ իւր ապրած միջոցին։

Բ. Ապահովագրութիւն կենաց պարագային մէջ (Օժիտք)։ Օրինակ.

Մէկ տարեկան եղած միջոցին ապահովագրեալ տղայ մը քսան տարի յետոյ 10,000 Ֆրանքի դրամագլուխ մը պիտի ստանայ. ասկէ զատ, պիտի մասնակցի Ընկերութեան 85 % շահուց՝ 298·30 Ֆրանք տարեկան բաժնոյն փոխարէն։

Վեցամեայ վճարելի կրկին ապահովութեան բաժինն է տարին 116·19 Ֆրանք։

Թուրքիոյ համար ընդհանուր Ներկայացուցիչ
ՄՈՐԻՍ ՊԻՐՔՉԻ

Դիտողութեանց համար դիմել առ Գործակատարն Պ. Լիոնէլ Պոնափ։
Գրասենեակք, Թիւնէլի հրապարակ, տուն Մայէրի, երկրորդ յարկ

Ընկերութեան սեղանաւորն է Ս. ԱՍԼԷՐ

ՋՐԻ ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ ԱՄԵՆ ԼԵԶՈՒԱՒ

ՍԻՆԿԸՐԻ

ՃՇՄԱՐԻՏ ԿԱՐԻ ՄԵՔԵՆԱՅՆԵՐԸ

Կը գտնուին միմիայն ի Պոլիս, Մահմուտ բաշա, 90,—ի Ղալաթիա Կլավանի խան, 2,—ի Բերա, Ղալաթա Սէրայի դիմաց։
Ժ. ՆԻԷՏԼԻՆԿԵՐ

Վճարման դիւրութիւն
Զգուշանալ կեղծերէն։

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

24, Բէրչէնճէ սօքաք, Ղալաթիա

ԽՈՀԱՆՈՑԻ ԳՈՐԾԻՆԵՐ
(Պղնձէ, ձուլածոյ և թիթեղէ երկաթէ)
ԽՈՀԱՆՈՑԻ ՋՄԻՆԵՐ
ԲԵՏՐՈԼԻ ՏԱՔՑՈՂ ՎԱՌԱՐԱՆՆԵՐ
Քրիսթօֆլէ ոսկերչական գործեր
ԴԱՆԱԿՆԵՐ
ԱՐՏԷ ՊՂԻ ԿԱՀԵՐ

Ջրհանք
Հրշէջ դիւրատար մեքենայներ

Ոռոգութեան Գործիներ
Աւազանի շատրուաններ

ԵՐԿԱԹԵԱՑ ՄԱՆՐ ԳՈՐԾԻՔ
ՇԻՆՈՒԱԾԱՆԻԹՔ

Տատանոցք-կշռորդք-Յօրենի կշռորդ

Սառուցի գործիներ —
Սառուցամաններ
Սառուցեալ ըմպելեաց գործիներ
Գինեգ մամուլներ

Տուշ —
Լոգարան
Լամպա
Ծորակներ —
Խցադիր մեքենայ

32, Մահմուտիէ փողոց, Ղալաթիա

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ Հ. ԼԱՆԺ

ԻԵՆՈՒԽԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՑԿԱՆԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ

Ն. ԲԱՔԷՐ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսիլիայի և Բօրդոյի միջև կանոնաւորապէս բանող

Սամսոն, Տրապիզոն և Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Մինկրէլէ որ սեպտեմբեր 2ին Մարսիլիայէն և սեպտեմբեր 8ին Կ. Պոլսէն պիտի մեկնի։

Ուղևորի և ապրանքի ընդունելութիւն

Նաւուղիէքի, ուղևորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՆԻՐՈԹԷ ԲԸՊՌԻԼ
Թիւ 17-18 Քիւչիւք Միլլէթ
Մումհանէ փողոց, Թիւ 141
514

ԲԱԲԱԵԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սոֆիա	3,000	Պլաք
Արաբիան	2,500	Ռոճըրս
Արքատիա	2,500	Քրուիքշանք
Լաքոնիա	2,500	Ռէյթս
Մասսիլիա	3,500	Մօրըլ
Ռումելիա	2,800	Ֆօթըրկիլ

Պրէենոնիա շոգենաւը սեպտ. 3ին Օտեսայէն պիտի վերադառնայ և վերստին Օտեսա պիտի ուղևորի։

Ռումելիա շոգենաւը սեպտ. 7ին Լիվըրբուլէն աստ պիտի գայ և 10ին պիտի ուղևորի Տրապիզոն և Պաթում։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու և Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն և հանգստութիւն կը տրուին ուղևորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
513

ՔԻԻՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ամէն տասն օրը անգամ մը կը բանին Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Ուղևորք և ապրանք կ'ընդունուին Նիւ Եորքի, Պօսթոնի, և Միացեալ Նահանգաց ու Գանատայի ամեն կողմերուն համար, նմանապէս Հավրի, Ռուէնի, Բարիզի, Լոնտոնի, Կլասկովի, Մանչէսթրի, Պրատֆորտի ևն ևն համար։

Ուղևորաց համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի։

Ամեն շոգենաւու մէջ կայ կին ծառայող մը. Ընկերութեան շոգենաւերը նշանաւոր հանդիսացած են իրենց հանգստաւէտութեամբ և կանոնաւորութեամբ։

Ալճերիա շոգենաւը սեպտեմբեր 16ին աստ կ'սպասուի։

Գործակալք ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ
Թիւ 1 Խիւչիւք Հալի
փաշա խան Ղալաթիա
511

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլի և Արևելեան միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճէրեան	2500	Ֆավոնեան	3700
Ալէքսանտրեան	2500	Ֆլամինեան	3700
Անատոլեան	2500	Ֆլավեան	3700
Աթենեան	2500	Իպերեան	5500
Ասսիրեան	3700	Իլլիրեան	5500
Գալիֆօրնեան	6000	Իստրեան	5500
Գուլկարեան	6000	Լեսպեան	2200
Քարթէճեան	800	Լիպերեան	2500
Սայրէնեան	2000	Լիպեան	800
Տագոս	700	Օփորթօ	700
Էճիբթեան	3700	Բերսեան	3800
Ֆավեան	3700	Վալենսիան	6800
Ֆալերեան	3700	Վիրճինեան	6800

Իլիրեան շոգենաւը, Նաւապետ Տէյվիս, ամսոյս 11ին չորեքշաբթի օրը Սև ծովէն աստ կ'սպասուի և մի քանի օրէն ուղղակի դէպ ի Լիվըրբուլ պիտի ուղևորի։

Թէպէան շոգենաւը ամսոյս 21ին ընդհանուր վաճառքով Լիվըրբուլէն աստ կ'սպասուի։

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ
ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԹԷՆ
Գործակալ
Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միլլէթ խան, Ղալաթիա.

Նաւատէրք, Պարոնայք Ֆրէտ, Լէյլանտ և ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք
Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնթէն.
Ճիպրալթար, Պ. Կ. Քարվըր Եղբարք.
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վանհման և ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլլերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրոկորտաթօ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիթօլ և ընկ.
512

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ընդ մէջ Անգլիոյ, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔ ԵՒ ԸՆԿ.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալպանօ	2,000	Լէանտրօ	4,500
Անճէլօ	3,000	Մարէնկօ	4,300
Արկօ	1,300	Մարտարին	2,500
Պասսանիօ	3,500	Միլօ	2,000
Պորոտինօ	2,200	Նէրօ	2,000
Պրավօ	2,000	Օթէլլօ	5,000
Գէյրօ	2,600	Օրլանտօ	3,000
Գալիբսօ	2,500	Օթրանթօ	4,500
Գամէօ	2,100	Օթթօ	2,000
Գաթօ	2,000	Բասիֆիք	1,200
Գոմօ	2,700	Բալէրմօ	3,200
Տիտօ	2,500	Բասդէր	1,700
Դօմինօ	1,800	Քիգօ	2,800
Էրաքօ	2,600	Ռիալթօ	4,400
Տրաքօ	2,600	Ռինալտօ	3,200
Ֆալքօն	800	Ռօլլօ	3,000
Ֆիտօ	1,700	Ռոմանօ	5,500
Ֆլամինկօ	1,600	Ռոմէօ	3,500
Կալիլէօ	5,500	Սալերնօ	4,000
Կիդանօ	2,200	Սաֆօ	2,000
Կոզօ	1,800	Սիլվիօ	2,000
Կրոտինօ	2,200	Սորէնդօ	4,300
Հանկօ		Թասսօ	1,200
Հէրօ	2,000	Թ. Ուիլսըն	3,000
Հիտալկօ	3,000	Թիկէր	1,300
Հիւմպէր	1,200	Թօլէտօ	2,800
Ճիւօ	2,300	Թրանտօ	3,600
Քելօ	2,000	Եէտօ	1600
Քօրօ	2,200	Զեպրա	3,000
Լէօ	2,000	Զէնօ	41,0

Սալերնօ շոգենաւը, Նաւապետ Ռոճըրս, ընդհանուր վաճառքով Հըլէն աստ հասած է։

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ՖՐԵՏԵՐԻՔ ՀԻԼՏ ԵՒ ԸՆԿ.
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիւչիւք Միլլէթ խան Ղալաթիա
514

ՃԱՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոննոյ	Անուանք	Թոննոյ
Կանոփուս	4200	Սֆինքս	3000
Ֆերոս	4000	Օսայրիս	3000
Օսմանլի	4000	Նեֆթիս	3000
Սէսոսդրիս	3250	Բէրա	3000
Թեբս	3250	Լօգիոս	800
Մաքէտօնիա	3250	Օլինթոս	800
Մարիօթիս	3250	Սեսիլ	700

Բերա շոգենաւը, Նաւապետ Ֆօրլայըր, Օտեսայէն աստ հասաւ և ի մօտոյ Լիվըրբուլ պիտի մեկնի Մալթայի ճամբով։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ և ԸՆԿ.
Մէյտանճըգ փողոց,
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
515 51, Ճէյմս Սթրիթ, Լիվըրբուլ

ՏԱՍՆ ՏԱՐՈՒԱՆ ՅԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՄԻՋԱՏԱՊԱՆ ԵՒ ԱՆՈՒՇԱՀՈՏ

ՃՇՄԱՐԻՏ ՓՈՇԻ

Սենեկաց եւ զգեստուց համար

Ա. ՄԻԼԱՂՈՎԻՉ

Ի Սպալեթօ (Դալմաթիա)

Կեդրոնատեղի ի Ղալաթիա, Սիմ-Հանէ Լոյտ խան, 2։

ԱՅԵՐԻ ՍԱՐՍԱՓԱՐԻԼԱՆ

Արեան անմաքրութիւնք յառաջ կը բերեն կազմութեան մէջ ուժի և առոյգ վիճակի նուազումն, որ կը պատճառէ խոյլ և բազմատեսակ խոցական հիւանդութիւնք, մարմնի փշտուկք, չարաշուէց պալարներ, ուռոյցք, վէրք, դոնջութիւն, օծիկ, ոսկորի հիւանդութիւնք, հողմախտ (եէլ) և ջղացաւ։

Արեան մէջ խոյլի հակամիտութիւնք ընդհանրապէս ուրիշ շատ հիւանդութիւններ ալ կը պատճառէ, ինչպէս ստամոքսի, երիկամանց և լեարդի ախտութիւնք, ցաւոտ, անմարսողութիւն, թունչք, մելամաղձոտութիւն, սրտի հիւանդութիւնք, ընդհանուր անզօրութիւն և շատ ուրիշ թոքային ախտք։

Աչաց և ականջի վէրք և այլ նման հիւանդութիւնք ընդհանրապէս խոյլային արատաւորութեան հետևանքն են։

Կանացի ախտութիւնք ընդհանրապէս ապացոյց են թէ կազմութեանը մէջ հիւանդոտ վիճակ մը և խոյլային արատաւորութիւն կայ։ Նաև զգալական ախտն արեան թունաւորման ամենէն սոսկալի տեսակն է և ամենէն վտանգաւոր աղբիւր խոյլային հիւանդութեանց ծագման առթին։

Որդ՝ արեան ամեն տեսակ անմաքրութեանց և խոյլային հիւանդութեանց համար Այերի զտեալ Սարսափարիլայի բաղադրութիւնը գիտցուած դարմաններուն մէջ ամենէն զօրեղն և լաւագոյն դեղն է, ինչպէս բազմաթիւ փորձերով հաստատուած է։

Կը ծախուի դեղավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Ղալաթիա Բէրչէմճէ բազար Եէնի ճամիի դրան կից Ս. Մ. Մինասեան և ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը։

ԴԵՂԱՐԱՆ ՆՈՐՄԱԼ

Հ. ԷՄԻՐՁԵԱՆ

ՊՈԼԻՍ, ՍՈՒԼԹԱՆ ՄԱՀՄՈՒՏԻ ԹԻՒՐՊԷԻ ԴԷՄ

Կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան թէ սոյն դեղարանն, որ արդէն ծանօթ է երկու տարիէ ի վեր և դիմողներն չափազանց գոհ մնացած են, առաւել գոհացուցիչ դիրքի մէջ է այսօր ամեն նկատմամբ։

Տոքթոր Նազարէթեան իւր ուսումն Գաղղիոյ մէջ առնելէ և երկար տարիներ հիւանդանոցաց մէջ աշխատելէ յետոյ Պոլիս վերադարձած ըլլալով, սոյն դեղարանի մէջ ամեն երկուշաբթի և հինգշաբթի ժամը 5—8 հիւանդ պիտի ընդունի. շաբաթ օրերը ձրիաբար պիտի ընդունի կարօտներն։

Աւելորդ կը համարինք Տոքթորի արժանեաց մասին գովեստ շռայլել. Իւր երկարամեայ փորձառութիւնքն կրնան վստահեցնել հասարակութիւնը։

Ատամնաբոյժ Տոքթոր Ժօզէֆ Նալթաս ևս ամեն օր մինչև կէսօր ակռայի վերաբերեալ հիւանդութիւններ պիտի դարմանէ։

Արտօնատէր Ս. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՅՐԻՅԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1886 Օգոստոս 1 Ուրբաթ օրէն սկսեալ մինչև Օգոստոս 31

(Բաց է կիրակի օրերէն) Եւրոպական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց երթևեկութեան ժամերը

Ժ. Վ. — Թ.

11 30 Ենիմ. Մեզ. Պեօյիւք. Թար. Ենիք. (Ենիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 34
12 5 Ենիք. Ութէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպեք (Անատոլուգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
12 30 Ռ. և Ա. Գավ. Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Թարապիա Ենիքեօյ (Ենիգիւղի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 18
1 20 Ենիք. Ութէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. (Պեպեքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 25
1 45 Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Թար. Ենիք. (Ենիք պիտի հաղորդակցի) 20
2 20 Ենիք. Ութէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպեք (Առնվ. պիտի հաղորդակցի) 34
3 — Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Քիրեճ. Թար. Ենիք. Ութէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպեք. (Պեպ. պիտի հաղորդակցի) 28
4 15 Ա. Գավաք Ենիմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ութէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպեք Առնվ. Կուրչ. Օրթ. Պեշիք. 8
5 30 Ենմ. Մեզ. Պեօյ. Թար. Ենիք. Ութէն. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Առն. Կուրուչ. Օրթ. Պեշ. 22
6 15 Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգօզ Բաչպ. Ենիք. Միրկ. Գանլըճ. Ռ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Առնավ. Չենկ. Պեյլեր. Օրթաք. Կուզ. Պեշիք. Իւսկ. 1
8 15 Ա. և Ռ. Գավ. Ենիմ. Մեզարբ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Պօյաճ. Ռ. Հիսար Պեպ. Առնավ. Կուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. (ուրբաթ օրերը Ութէնիա պիտի հանդիպի) 20
10 — Մեզարբ. Պեօյ. Թարապ. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Առնավ. Օրթաք. Պեշ. 33

Արնավուտքէօյէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց ժամերը

11 15 Պեպեք Առնվ. Կուր. Օրթ. Պեշիք. 25
11 40 Պեպեք Առնվ. Կուր. Օրթ. Պեշիք. 33
12 20 Առնավ. Կուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 1
12 45 Պեպ. Առնվ. Կուր. Օրթ. Պեշիք. 4
1 20 Առնավ. Կուրուչ. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 33
2 — Պեպեք Առնավ. Կուրուչ. Օրթաք. Պեշիք. 22
2 50 Պեպեք Առն. Կուր. Օրթ. Պեշ. Գապ. 33
3 30 Առնվ. Կուր. Օրթ. Պեշիք. Գապ. 25
4 — Պեպեք Առնավ. Կուրո. Օրթ. Պեշիք. Գապաթաշ 4
9 40 Պեպեքէն ուղղակի կամուրջ 28
10 55 Հիսարէն ուղղակի կամուրջ 22
11 15 Պեպեքէն ուղղակի կամուրջ 1

Ասիական եզերքէն կամուրջ իջնող շոգենաւուց ժամերը

11 15 Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Կուզ. Գապ. 21
11 40 Պեյգօզ Բաչպ. Գանլըճա Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
12 15 Գանտ. Վանիք. Չենկլ. Պեյ. Կուզկ. 28
1 30 Գանտիլ. Վանիք. Չենկել. Պեյլերպ. Կուզկ. Պեշիք. 23
1 30 Պեօյ. Թար. Պեյգ. Բաչպ. Ռ. Բ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. (Գանտ. շոգենաւին հետ պիտի հաղ.) 32
2 30 Գանտիլ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Կուզկ. 4
2 30 Պեօյ. Թար. Պեյգ. Բաչպ. Ռ. Բ. մահ. Գանլ. Ա. Հիսար Գանտ. Վան. Չենկ. Պեյլ. Կուզկ. 21
3 40 Գանտ. Վանիք. Չենկ Պեյլ. Կուզկ. Իւսկ. 32
4 15 Պեյգ. Բաչպ. Ռ. Բ. մահ. Գան. Ա. Հիսար Գանտ. Վանիք. Չենկ. Պեյլ. Կուզ. Պեշիք. 23
8 45 Պեօյիւք. Թարապ. Պեյգ. Բաչպ. Գանլըճ. Ա. Հիսար Գանտիլ. Վանիք. Չենկել. Պեյլեր. Կուզկ. Իւսկիւտար (Ուրբաթ օրերը Ռ. Բ. Մահ.) 21
9 25 Պեյգօզէն ուղղակի կամուրջ (բացի ուր.) 25
10 20 Գանտիլլիէն ուղղակի կամուրջ 23

(Բաց է կիրակի օրերէն) կամուրջէն Եւրոպական եզերք երթևեկող շոգենաւուց ժամերը

12 30 Պեշիք. Օրթ. Առնվ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյիւքտ. Մեզ. Ենիմ. 21
1 15 Պեշիք. Օրթ. Կուր. Առնավ. Պեպեք Ռ. Հիսար Պօյաճ. Ութէն. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 28
2 — Գապաթ. Իւսկ. Պեշիք. Կուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկել. Առնավ. Գանտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Բաչպ. Պեյգ. Թարապ. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 1
2 15 Պեշիք. Օրթաք. Կուր. Առնավ. Պեպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենի. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. Ռ. և Ա. Գավաք 18
3 45 Պեշիք. Օրթ. Կուրուչ. Առնվ. Պեպեք Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 22
5 15 Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Կուրուչ. Առնավ. Պեպեք. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ութէն. Ենիք. Պեյգ. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզր Ենիմ. և Գավաքներ 20
6 45 Իւսկ. Պեշիք. Կուզկ. Օրթ. Պեյլեր. Չենկ. Առնվ. Գնտիլ. Ա. և Ռ. Հիսար Գանլըճ. Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեօյ. 21
8 30 Պեշիք. Օրթ. Առնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Միրկ. Ենիք. Թարպ. Պեօյ. Մեզար. 33
10 — Ենիք. Թար. Պեօյ. Մեզ. Ենիմ. 18
10 30 Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ութէն. Ենիքեօյ, Թարապիա, Պեօյի. Մեզար. Ենիմ. 34
11 10 Ենիք. Թարապ. Պեօյիւք. Մեզարբ. Ենիմ. 20
11 40 Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճ. Միրկ. Ութէն. Ենիք. 22

Կամուրջէն Արնավուտքէօյ երթևեկող շոգենաւուց ժամերը

12 10 Ուղղակի Պեպեք (բացի ուրբաթէ) 4
12 45 Ուղղակի Առնավուտքէօյ 33
1 25 Ուղղակի Պեպեք 22
2 20 Ուղղակի Պեպեք 33
2 55 Ուղղակի Առնավուտքէօյ 25
3 25 Ուղղակի Պեպեք 4
9 — Պեշիք. Օրթ. Կուր. Առնվ. Պեպեք 28
10 — Պեշիք. Օրթ. Կուրուչ. Առնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար (Վոսփոր եկող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 22
10 30 Պեշիք. Օրթ. Կուր. Առնվ. Պեպեք 1
11 — Գապաթ. Պեշիք. Օրթաք. Կուրուչ. Առնավ. Պեպ. Ռ. Հիսար Պօյաճըքեօյ (ուրբաթ օրերը 11 15 անցած) 21
11 30 Պեշիք. Օրթ. Կուրու. Առնավ. Պեպ. (բացի ուրբաթէ) 25
12 5 Պեշիք. Օրթ. Կուրուչ. Առնավ. 1

Կամուրջէն Ասիական եզերք երթևեկող շոգենաւուց ժամերը

12 10 Իւսկ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վան. Ա. Հիսար Գանլ. Ենիք. 25
12 50 Իւսկ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք Ա. Հիսար Գանլ. Բ. պահճէ Պեյգ. Ենիքեօյ 34
12 55 Ուղղակի Գանտիլլի 25
1 55 Ուղղակի Գանտիլլի 4
2 10 Ուղղակի Գանտիլլի 32
2 45 Իւսկ. Կուզկ. Պեյլեր. Չենկ. Վանիք. Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Բաչպ. Պեյգ. (Ուրբաթ օրերը Ռ. Բ. մահ.) 23
8 — Իւսկ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Բ. պահճէ Պեյգօզ (ուրբաթ օրերը Մեզարպ. 25
9 25 Պեշիքթաշ, Կուզկունճ. Պեյլեր. Չենկել. Վանիք. Գանտիլ. (Գավաքներ գացող շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 23
10 15 Գանտիլլի Ա. Հիսար Գանլ. Ռ. Բ. մահ. Բաչպ. Պեյգ. Թար. Քիր. Մեզ. Գավ. 32
10 40 Պեշիք. Կուզկ. Պեյլեր. Չենկել. Վան. Գանտիլլի Պեպեք (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի) 28
11 10 Գանտիլ. Ա. Հիսար Գանլըճ. Ռ. Բ. մահ. Բաչպ. Պեյգ. 23
11 40 Գապթ. Կուզ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. 33

Ամեն ուրբաթ օրեր կամուրջէն շոգենաւ մը ժամ 4 30ին պիտի մեկնի Իւսկ. Կուզկ. Պեյլ. Չենկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար Գանլ. Ռ. Բ. Մահ. Բաչ. Պեյգօզ Պեօյ. Մեզարպուրնու և անտի ժամ 10 30ին մեկնելով յիշեալ նաւամատոյցները հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

Ուրբաթ իրիկունները ժամ 10 45 ին Մեզարպուրնիէն շոգենաւ մը մեկնելով, Պեօյիւք. Թար. Ենիք. Միրկ. Ռ. Հիսար Պեպեք Առնվ. Կուրուչ. Օրթ. Պեշիքթաշ հանդիպելով կամուրջ պիտի գայ։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
11 —	5 40	11 15	7 —
11 30	6 20	11 45	8 15
12 —	7 —	12 15	8 45
12 30	8 15 Պեշիք	12 45	9 10 Պեշիք
1 —	9 —	1 20	9 45
1 30	9 30	1 50	10 10 Պեշիք
2 —	9 45	2 20	10 35 Գզ.
2 30	10 5 Պեշիք	2 50	11 —
3 —	10 45	3 45	11 25
3 15 Ֆէրպօթ	10 50 Գզ.	4 40 Պեշիք	11 50
3 50	11 25	5 25	12 5
4 15 Վոսփոր	11 40	6 5 Պեշիք.	12 5 Գզ*
4 30 Ֆէրպօթ	12 5		
5 5 Պեշիք			

ԿԻՐԱԿԻ ԵՒ ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐ

Իւսկիւտարէն	Կամուրջ	Կամուրջէն	Իւսկիւտար
— —	6 30	11 15	6 25 Պեշիք
11 15	7 —	12 —	7 —
12 —	8 10 Պեշիք	12 40	8 15
12 45	8 45	1 25	9 — Պեշիք
1 30	9 30	2 10	9 35
2 15	9 55 Պեշիք	2 55	10 — Պեշիք
3 —	10 25	3 30 Պեշիք	10 35
3 35	11 —	4 10	11 15
4 15 Պեշիք	11 35	5 —	11 50
5 —	12 5	5 40	12 5
5 45			

* Այս երթևեկութիւնք Հրէից տօներուն և ուրբաթ օրերը չպիտի կատարուին։

ՀԱՐԷՄ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՐԹԵՒԵԿՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐ

ԲԱՑ Ի ՈՒՐԲԱԹ ՕՐԵՐԷՆ

2 15 Հարէմէն Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
4 — » »
10 35 » » (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 30 » » (կիրակի օրեր ժ. 11ին)
1 50 կամուրջէն Հարէմ Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
3 30 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ
10 10 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (բաց ի կիրակի օրերէն)
11 15 կամուրջէն Հարէմ անտի Սալաճագ (կիրակի օրերը ժմ. 10 45ին)։

ԻՒՍԿԻՒՏԱՐ ՍԻՐՔԷՃԻ ԻՍԿԷԼԷՍԻ ԵՒ ԳԱՊԱԹԱՇԻ ՄԻՋԵՒ ԿԱՌԱՓԱՐՁ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

3 15 Իւսկիւտարէն Գապաթաշ Սիրքէճի
4 30 Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
10 — Իւսկիւտարէն Սիրքէճի
11 10 » Գապաթաշ
4 — Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
5 — Սիրքէճիէն Գապաթաշ Իւսկիւտար
10 30 Սիրքէճիէն Իւսկիւտար
11 30 Գապաթաշէն Իւսկիւտար

Ծան. —Օդը միգապատ եղած ատեն, շոգենաւք իրենց գտնուած տեղը պիտի մնան։